

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης,
Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Στέλεχος διοίκησης και
οικονομίας στον τομέα της αγροτικής
οικονομίας

Κωδικός: 23-01-01-0

ΣΑΕΚ

Ημερομηνία Έκδοσης
Σεπτέμβριος 2024

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην ειδικότητα:
«Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα
της αγροτικής οικονομίας»**

Συγγραφική ομάδα
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΕΡΟΥΛΑΚΗΣ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ ΦΩΗΣ

**Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης
του Οδηγού Κατάρτισης**
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Το περιεχόμενο του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ). Ο παρών οδηγός εκπονήθηκε υπό την εποπτεία και το συντονισμό του ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ με στόχο την τήρηση των μεθοδολογικών προδιαγραφών ανάπτυξης των οδηγών κατάρτισης ΙΕΚ.

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος	6
2. Εισαγωγή	7
Μέρος Α΄ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	10
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	11
1.1 Τίτλος ειδικότητας	11
1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	11
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	11
2.1 Ορισμός ειδικότητας	11
2.2 Αρμοδιότητες/καθήκοντα	12
2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	13
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	13
3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής	13
3.2 Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	14
4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά	14
5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	14
5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού	14
5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα	15
6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ	15
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	15
8. Πιστωτικές μονάδες	16
9. Επαγγελματικά δικαιώματα	17
10. Σχετική νομοθεσία	17
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	18
Μέρος Β΄ – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	20
1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	21
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	21
Μέρος Γ΄ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	25
Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	26
1. Ωρολόγιο πρόγραμμα	26

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	28
2.1 ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	28
2.1.Α ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ	28
2.1.Β ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΖΩΟΤΕΧΝΙΑ	29
2.1.Γ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	30
2.1.Δ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	31
2.1.Ε ΑΓΓΛΙΚΑ	32
2.1.ΣΤ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	33
2.1.Ζ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	34
2.2 ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	35
2.2.Α ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	35
2.2.Β ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ – ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	36
2.2.Γ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ	37
2.2.Δ ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΑ	38
2.2.Ε ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ	39
2.2.ΣΤ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ (SOCIAL MEDIA)	40
2.2.Ζ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	41
2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	42
2.3.Α ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	42
2.3.Β ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	43
2.3.Γ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	45
2.3.Δ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	46
2.3.Ε ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	47
2.3.ΣΤ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ	48
2.3.Ζ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	49
2.4 ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	50
2.4.Α ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	50
2.4.Β ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	51
2.4.Γ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	52
2.4.Δ ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ – ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΠΟΡΩΝ	53
2.4.Ε ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ)	54
2.4.ΣΤ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ	55
2.4.Ζ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	56
Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	58

1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας	58
2. Διδακτική μεθοδολογία	58
3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	60
3.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	60
3.2 Μέσα ατομικής προστασίας	61
Μέρος Δ' – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	62
1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	63
2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η	64
2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	64
2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης	64
2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	66
3. Οδηγίες για τους/τις εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης	67
4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης	68
5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης	68
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών	76
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	82
A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	83
B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης	84
Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία	86

1. Πρόλογος

Ο Οδηγός Κατάρτισης της ειδικότητας «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)¹» [κωδικός ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, καθώς και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Καθώς εμπερικλείει μια καινοτομική δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών, επεδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, προκειμένου να διαμορφωθούν σχετικές προτάσεις πολιτικής.
- Αναπτύχθηκαν:
 - Επικαιροποιημένοι «Οδηγοί Κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης.
 - Αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών.
 - Συναφείς τράπεζες θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχτηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη

¹ Όπου αναφέρεται ο όρος «Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης» ή το αρκτικόλεξο «ΙΕΚ», νοούνται οι Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή το αρκτικόλεξο «Σ.Α.Ε.Κ», αντίστοιχα, παρ. 2 άρθρο 3 του ν. 5082/2024(Α'9)

το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

- Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των Οδηγών Κατάρτισης, των Εγχειριδίων και των Τραπεζών Θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2. Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στα στελέχη σχεδιασμού, στους/στις εκπαιδευτές/τριες των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους – στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τους/τις εκπαιδευομένους/ες αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος που στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας εκπαιδευομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α'-Δ') μέρη.

- *Το Μέρος Α' παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.*

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια κατάρτισης των υλοποιούμενων

προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- *Το Μέρος Β' επικεντρώνεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.*

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- *Το Μέρος Γ' εστιάζεται στο περιεχόμενο και στη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.*

Περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και την περίληψη, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται σε μια σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως στον αναγκαίο εξοπλισμό, στους απαραίτητους κανόνες υγείας και ασφάλειας, στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία.

- *Το Μέρος Δ' εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.*

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/ τις εκπαιδευόμενους/ες, τους/τις εργοδότες/τριες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στο χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται επίσης οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης.

Τέλος, στο παράρτημα του Οδηγού Κατάρτισης περιλαμβάνεται το προσήκον, ανά μαθησιακή ενότητα, προφίλ εκπαιδευτών/τριών.

Οι Οδηγοί Κατάρτισης ολοκληρώθηκαν σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης & Νεολαίας και ιδιαίτερα με τους Όλγα Καφετζοπούλου, Δημήτρη Σουλιώτη και Αθανάσιο Τσαγκατάκη. Στηρίχτηκαν σε ένα σύνολο πηγών και κειμένων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων Οδηγών Κατάρτισης (σπουδών) των ειδικοτήτων, καθώς και σε μια ειδικά προσαρμοσμένη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης. Για τη σύνταξή τους συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη, Χρήστος Γούλας, Ελένη Θεοδωρή, Ιάκωβος Καρατράσογλου, Κωνσταντίνος Μαρκίδης, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης.

Μέρος Α' – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 Τίτλος ειδικότητας

«Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας»²

1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα ανήκει στην Ομάδα Προσανατολισμού «ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ» και στον Επαγγελματικό Τομέα «ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ».

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 Ορισμός ειδικότητας

Το «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» είναι ο/η εξειδικευμένος/η επαγγελματίας που ασχολείται με την οργάνωση και διοίκηση αγροτικών μονάδων φυτικής και ζωικής εκμετάλλευσης, αλλά και μονάδων αγροτουρισμού και αγροβιοτεχνίας· επίσης με την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων που εντοπίζονται στον αγροτικό χώρο.

Ειδικότερα, ασχολείται με τη διοίκηση και το σχεδιασμό γεωργικών εκμεταλλεύσεων, επιχειρήσεων και συνεταιρισμών, με τη λογιστική παρακολούθησή τους, με την τήρηση και ενημέρωση όλων των βιβλίων τους, με τη διοίκηση και την οικονομική διαχείριση φορέων γεωργικής ανάπτυξης, την πιστοποίηση αγροτικών προϊόντων και προγραμμάτων, τον έλεγχο τροφίμων και την επίβλεψη γεωργικών προϊόντων. Επίσης ασχολείται με την εμπορία γεωργικών μηχανημάτων και φαρμάκων, ενώ διαθέτει ειδικές γνώσεις για τη λειτουργία γραφείων ειδικών δραστηριοτήτων (γεωργικών ασφαλίσεων, υπηρεσιών γεωργικής ανάπτυξης κ.ά.).

Επιπλέον, εξετάζει την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και καινοτομιών σε ολόκληρη την αλυσίδα παραγωγής και διακίνησης των αγροτικών προϊόντων και εμπορίας τους, καθώς και τις δυνατότητες που υπάρχουν για την προώθησή τους σε μια διαρκώς μεταβαλλόμενη αγορά. Κατά την εκτέλεση της εργασίας του, είναι ανάγκη να συνεκτιμά και να προβλέπει τα αποτελέσματα αστάθμητων και μεταβαλλόμενων παραγόντων, όπως είναι η συμπεριφορά των καταναλωτών, οι διεθνείς εξελίξεις, οι επιπτώσεις στο περιβάλλον, η πολιτική προώθησης ανταγωνιστικών προϊόντων, η τιμολογιακή πολιτική κ.ά.

Συμπερασματικά το «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» είναι ένα κατάλληλα εκπαιδευμένο στέλεχος, ιδιαίτερα σε θέματα που συνδέονται με την οργάνωση και διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την ανάπτυξη καινοτομιών σε επιχειρηματικό επίπεδο.

² ΦΕΚ 2661/Β'/30-5-2022

2.2 Αρμοδιότητες/καθήκοντα

Το «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Διαχειρίζεται τη λειτουργία μιας αγροτικής επιχείρησης, μιας γεωργοκτηνοτροφικής εκμετάλλευσης ή ενός αγροτικού οργανισμού, εφαρμόζοντας κατάλληλες μεθόδους και τεχνικές, οι οποίες συμβάλλουν στην αύξηση της απόδοσης και στη βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου προϊόντος με βάση τις εκάστοτε απαιτήσεις της αγοράς και του καταναλωτή.
- Εμπορεύεται εισροές (πολλαπλασιαστικό και αναπαραγωγικό υλικό φυτικής, ζωικής και αλιευτικής παραγωγής, λιπάσματα, γεωργικά φάρμακα, ζωοτροφές, μηχανές και κατασκευές, υλικά συσκευασίας κ.ά.) και προϊόντα των επιχειρήσεων του γεωργικού τομέα (πρωτογενή και μεταποιημένα), καθώς και οικοτεχνικά προϊόντα των αγροτικών περιοχών.
- Συγκεντρώνει οικονομικές πληροφορίες από όλα τα τμήματα της αγροτικής επιχείρησης και μελετά στατιστικά δεδομένα, συντάσσει και αναλύει πίνακες και γραφικές παραστάσεις.
- Αναλαμβάνει τη λογιστική παρακολούθηση, τήρηση και ενημέρωση όλων των λογιστικών βιβλίων της γεωργικής εκμετάλλευσης.
- Ενημερώνεται τακτικά για τη λειτουργία διαφόρων κλάδων της γεωργίας, ακόμη και εκτός του πεδίου δράσης του, καθώς και για τις νέες εξελίξεις για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), για τη νομοθεσία και την εφαρμογή τους.
- Συμμετέχει στην εκπόνηση αγροτικής φύσης οικονομικοτεχνικών μελετών, εφαρμόζοντας τις αρχές και βασικές παραμέτρους περί καλλιεργειών, πρακτικών και εκτροφών που συμβάλλουν στην αειφόρο ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος.
- Παρέχει συμβουλές και πληροφόρηση για θεσμικά και οργανωτικά ζητήματα, καθώς και για τεχνολογικές καινοτομίες στην αγροτική ύπαιθρο, με στόχο τη μεγιστοποίηση της απόδοσης μιας γεωργικής ή/και κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.
- Διακρίνει επιχειρηματικές ευκαιρίες στον αγροδιατροφικό τομέα (π.χ. υιοθετεί νέες τάσεις), τις τάσεις της αγοράς, ενώ αναλαμβάνει τις κατάλληλες ενέργειες υλοποίησης και προώθησης των παραγόμενων προϊόντων στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού σχεδίου.
- Συντάσσει και παρακολουθεί επενδυτικά σχέδια και κατάλληλα σχέδια επιχειρηματικότητας, μέσω υπεύθυνης ομαδικής εργασίας, τα οποία αφορούν τον αγροτικό χώρο και συγχρηματοδοτούνται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης αναζητά νέες αγορές διάθεσης των αγροτικών προϊόντων.
- Παρέχει υπηρεσίες ποιότητας σχετικά με το «αγροτικό επιχειρείν», τον χρηματοοικονομικό έλεγχο μιας αγροτικής επιχείρησης και τις διαδικασίες προώθησης των προϊόντων της παραγωγής, σύμφωνα με τη ζήτηση των προϊόντων και υπηρεσιών, όπως καθορίζονται από την εθνική και την Κοινή Αγροτική Πολιτική.

2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» μπορεί να εργαστεί σε:

- Τομείς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Αγροτικά τμήματα ασφαλιστικών και τραπεζικών ιδρυμάτων και οργανισμών.
- Αγροτικούς συνεταιρισμούς και σε άλλα συλλογικά αγροτικά σχήματα.
- Επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα, γεωργικές εκμεταλλεύσεις.
- Βιομηχανίες μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και σε βιομηχανίες παραγωγής πρώτων υλών, για τη γεωργία (φυτικής και ζωικής κατεύθυνσης).
- Επιχειρήσεις γεωργικών μηχανημάτων.
- Θερμοκηπιακές μονάδες.
- Εταιρείες παραγωγής σποροφύτων.
- Αγροτουριστικές επιχειρήσεις.
- Επιχειρήσεις προώθησης αγροδιατροφικών προϊόντων.
- Εταιρείες συμβούλων, επενδύσεων αγροτικών μονάδων και κοινοτικών επιδοτήσεων, καθώς και σε οργανισμούς σχετικά με την ανάπτυξη του αγροτικού χώρου.
- Φορείς πιστοποίησης αγροτικών προϊόντων.
- Εταιρείες διακίνησης, εμπορίας και διαχείρισης γεωργικών προϊόντων, εφοδίων και γεωργικών μηχανημάτων.
- Αναπτυξιακές εταιρείες και μελετητικά γραφεία τα οποία συντάσσουν, παρακολουθούν και διαχειρίζονται επενδυτικά σχέδια σχετικά με τις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.
- Εταιρείες και γραφεία αγροτικών συμβούλων επιχειρήσεων και υποστήριξης του πρωτογενούς τομέα.
- Οργανισμούς που έχουν σύνδεση με την αγροτική ανάπτυξη, την πρωτογενή παραγωγή και τα τρόφιμα.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων είναι να είναι κάτοχοι απολυτήριων τίτλων εκπαιδευτικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών, καθώς και οι ισότιμοι προς τους προαναφερόμενους τίτλοι.

Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα «Κανονισμό Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)».

3.2 Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

Η επαγγελματική κατάρτιση στα ΙΕΚ ξεκινά κατά το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) εξάμηνα και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας.

Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στο ΙΕΚ είναι 1.200 ώρες, ενώ της πρακτικής άσκησης είναι 960 ώρες.

4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνουν Δίπλωμα Ειδικότητας της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5). Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού

Η κατάταξη της συγκεκριμένης περίπτωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α) και του άρθρου 8 της με αρ. Κ5/160259/15.12.2021 (ΦΕΚ 5837/Β) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας.

Ειδικότερα: α) Οι κάτοχοι ΒΕΚ των ΙΕΚ και του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξης Μαθητείας δύνανται να κατατάσσονται σε συναφείς ειδικότητες των ΙΕΚ με απαλλαγή από τα μαθήματα τα οποία ήδη έχουν διδαχθεί, ή κατατάσσονται σε εξάμηνο πέραν του Α' και σε συναφείς ειδικότητες ΙΕΚ, σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης και ύστερα από έγκριση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της ΓΓΕΕΚΔΒΜ & Ν. Για το λόγο αυτόν, υποβάλλουν σχετική αίτηση στο ΙΕΚ στο οποίο επιθυμούν να φοιτήσουν από την 1η έως την 15η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτοποίησης και τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης που κατέχουν. β) Σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/α κατατάσσεται σε εξάμηνο που δεν λειτουργεί την τρέχουσα περίοδο κατάρτισης, διατηρεί το δικαίωμα εγγραφής στο εξάμηνο της ειδικότητας στην οποία κατατάχθηκε.

5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα

Η κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α).

Ειδικότερα: α) Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑΛ), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης διαρκεί σε ΙΕΚ από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑΛ ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. β) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΕΚΔΒΜ & Ν (σύμφωνα με την παρ. 18, άρθρο 34 του Ν. 4763/2020) καθορίζονται οι αντιστοιχίες ανά ειδικότητα για την εγγραφή σε ΙΕΚ από ΕΠΑΛ και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.³

6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ

Η διαδικασία πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) της ειδικότητας «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» διενεργείται από τον ΕΟΠΠΕΠ σύμφωνα με το Ν.4763/20 (254 Α'). Το εξεταστικό σύστημα καθώς και η Τράπεζα Θεμάτων δύνανται να υιοθετούν τις αρχές του διεθνές προτύπου EN ISO/IEC 17024 ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΙΕΚ έπειτα από πιστοποίηση αντιστοιχεί στο πέμπτο (5ο) από τα οκτώ (8) επίπεδα.

Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοιχισή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

³ Η υπάρχουσα απόφαση για την κατάταξη των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα ΙΕΚ είναι η με αρ πρωτ. Κ1/149167/23-09-2015 του Γενικού Γραμματέα Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τις Κ1/47016/18-03-2016, Κ1/157361/26-09-2016 και Κ1/160215/ 26-9-2018, και όπως αυτή μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α) και θα ισχύει.

Πίνακας 1. Τύποι προσόντων

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε., Πρόγραμμα ERASMUS+ (Δράσεις 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Σημείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, EQF-NCP).

<https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>.

8. Πιστωτικές μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από το φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα ευρωπαϊκά εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά

πιστωτικών μονάδων (credits) στο χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του όσο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΙΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Επαγγελματικά δικαιώματα

Η ειδικότητα «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» δεν έχει μέχρι σήμερα ρυθμιστεί και δεν έχουν καθοριστεί τα επαγγελματικά δικαιώματα.

10. Σχετική νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΙΕΚ, καθώς και τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις για την ειδικότητα:

- «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Διά Βίου Μάθησης & Νεολαίας (ΓΓΕΕΚΔΒΜ & Ν)», όπως εκάστοτε ισχύει.
- ΦΕΚ 4146/Β/09-09-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.
- ΦΕΚ 3938/Β/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020. Νόμος υπ' αρ. 4763/2020. Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.
- ΦΕΚ Α 163/21-09-2010. Ν. 3879/2010. Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις, όπως εκάστοτε ισχύει.
- ΦΕΚ Α 193/17-09-2013. Ν. 4186/2013. Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις, όπως εκάστοτε ισχύει.
- ΥΑ Κ1/54905/13-05-2020. Τροποποίηση της 5954/23-06-2014 (ΦΕΚ 1807/Β/02-07-2014) Υπουργικής Απόφασης. Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων

Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).

- ΦΕΚ Β1 807/02-07-2014. ΥΑ 5954/23-06-2014. Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).
- ΦΕΚ 1807/Β/02-07-2014. ΥΑ 5955/23-06-2014. Αντιστοίχιση Παλαιών Ειδικοτήτων με Νέες Ειδικότητες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).
- ΦΕΚ 2117/Β/06-06-2019. ΚΥΑ της Κ1/118932/13-07-2017 (Β 2440) Υπουργικής Απόφασης με θέμα: Ρύθμιση θεμάτων επιδότησης και ασφάλισης της Μαθητείας των σπουδαστών των δημόσιων και ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).
- ΦΕΚ 491/Β/20-02-2017. Κοινή Υπουργική Απόφαση αρ. 26385/2017. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.
- ΦΕΚ Β 590/24-02-2020. ΚΥΑ της 26760/Υ1/24-02-2020. Τροποποίηση διατάξεων της απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, αρ. 2944/2014 κοινής υπουργικής απόφασης «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των Αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ), ως ισχύει.
- ΦΕΚ 1145/Β/03-04-2017. Κοινή Υπουργική Απόφαση αρ. 543/34450/2017. Πολυλειτουργικά Αγροκτήματα.

Σε κάθε περίπτωση, ανατρέχετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (<http://www.minedu.gov.gr>), καθώς και της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (<https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>).

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ενότητα: Αγρότης-Επιχειρηματίας: <http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2>
- Εθνικός Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ): <http://www.efet.gr>
- Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών: <https://www.neapaseges.gr>
- Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ» (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ): www.elgo.gr
- Πιστοποιημένο επαγγελματικό περίγραμμα της ειδικότητας: Στέλεχος Γεωργικών Επιχειρήσεων: https://www.eoppep.gr/images/EP/EP_28.pdf
- Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ): <https://www.opekepe.gr/el/>
- Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ): <http://www.elga.gr/>
- Νέα ΠΑΣΕΓΕΣ: <https://www.neapaseges.gr/>

- Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών: <http://www.neoiagrotos.eu/>
- ΙΡΙΣ – Διεπαφή Αγροτικών Υπηρεσιών Πληροφόρησης: <https://iris.gov.gr/>
- Ευρωπαϊκή Ένωση: www.europa.eu
- Food and Agriculture Organization of the United Nations: www.fao.org

***Μέρος Β' – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ***

1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευομένους/ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας».

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

- (α) «Ίδρυση και οργάνωση αγροτικής εκμετάλλευσης»
- (β) «Διοίκηση και διαχείριση αγροτικής εκμετάλλευσης»
- (γ) «Καλλιέργεια αγροτικών προϊόντων»
- (δ) «Προώθηση και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων».

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα, που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί/ές να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα κατάρτισης της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 2. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:
A. «Ίδρυση και οργάνωση αγροτικής εκμετάλλευσης»	<ul style="list-style-type: none"> • Επιβλέπουν και να συντονίζουν τις διαδικασίες ίδρυσης της αγροτικής εκμετάλλευσης, βάσει συγκεκριμένου επιχειρηματικού πλάνου, εφαρμόζοντας το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο και τηρώντας τις προδιαγραφές/παραμέτρους αγροτικής παραγωγής. • Αναπτύσσουν στρατηγικές επιχειρησιακής ανάπτυξης, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εργαλεία στρατηγικού σχεδιασμού, όπως η έρευνα αγοράς, το επιχειρηματικό σχέδιο κ.ά. • Αναπτύσσουν στρατηγικές επιχειρησιακής ανάπτυξης σύμφωνα με τις βασικές παραμέτρους καλλιέργειας, τη ροή της παραγωγικής διαδικασίας και με γνώμονα την αειφορία και την προστασία του περιβάλλοντος. • Διερευνούν και να αποφασίζουν για τη διάθεση των προϊόντων της εκμετάλλευσης και την τυχόν μεταποίηση ή τυποποίησή τους στην εκμετάλλευση. • Στελεχώνουν την εκμετάλλευση με το κατάλληλο μόνιμο ή/και εποχιακό προσωπικό, βάσει συγκεκριμένου επιχειρηματικού πλάνου.
B. «Διοίκηση και διαχείριση αγροτικής εκμετάλλευσης»	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιάζουν και να αναλύουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες, παρακολουθώντας τις επενδυτικές ευκαιρίες και δυνατότητες που παρέχουν τα προγράμματα της ΕΕ, και να εντάσσονται κατά περίπτωση στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Επιδοτήσεων, στο Σύστημα Εξισωτικών Αποζημιώσεων κ.λπ., με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη της εκμετάλλευσης. • Αναλύουν το επιχειρηματικό εξωτερικό περιβάλλον (εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές) στο οποίο δραστηριοποιείται η εκμετάλλευση, διαβάζοντας τον τύπο, συμμετέχοντας σε ημερίδες κ.λπ., προκειμένου να λαμβάνουν ορθολογικότερες αποφάσεις. • Επιλέγουν και να εκπαιδεύουν (εφόσον κριθεί αναγκαίο) το μόνιμο ή εποχιακό προσωπικό της εκμετάλλευσης, με σκοπό την αύξηση της

	<p>παραγωγικότητας.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Οργανώνουν και να διαχειρίζονται την αποθήκη, πραγματοποιώντας συστηματικούς ελέγχους και απογραφή προϊόντων (πολλαπλασιαστικό και αναπαραγωγικό υλικό φυτικής, ζωικής και αλιευτικής παραγωγής, λιπάσματα, γεωργικά φάρμακα, ζωοτροφές, μηχανές και κατασκευές, υλικά συσκευασίας κ.ά.). ● Τηρούν τα προβλεπόμενα λογιστικά βιβλία, καθώς και φακέλους με όλα τα παραστατικά, και να παρακολουθούν την πορεία των ταμειακών ροών, ενώ ταυτόχρονα θα είναι ικανοί/ές να εκπληρώνουν όλες τις φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις και να τηρούν όλα τα απαραίτητα παραστατικά (κατά περίπτωση, ζητούν τη συνδρομή λογιστή-φοροτεχνικού) για να είναι οικονομικά ενήμεροι/ες. ● Τακτοποιούν τις οφειλές ή να εισπράττουν τα ποσά που δικαιούνται, ώστε να είναι οικονομικά βιώσιμη η εκμετάλλευση. ● Οργανώνουν και να τηρούν πλήρες αρχείο και φακέλους με τα έγγραφα της αγροτικής εκμετάλλευσης και να φροντίζουν να υπάρχει και να λειτουργεί όλος ο αναγκαίος σύγχρονος εξοπλισμός γραφείου, για να υπάρχει συνέχεια στην επιχείρηση.
<p>Γ. «Καλλιέργεια αγροτικών προϊόντων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Οργανώνουν τις αγροτικές εργασίες προσαρμόζοντάς τες έτσι ώστε να επιτυγχάνεται το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τη λειτουργία της εκμετάλλευσης. ● Εξοπλίζουν την εκμετάλλευση επιλέγοντας τα απαραίτητα γεωργικά εργαλεία και μηχανήματα. ● Παράγουν τα δικά τους γεωργικά προϊόντα προσαρμόζοντάς τα ανάλογα με το είδος της εκμετάλλευσης και τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής. ● Προσανατολίζουν την αγροτική παραγωγή σε προϊόντα ΠΟΠ εντάσσοντάς τα στο «καλάθι αγροτικών προϊόντων» της εκάστοτε περιοχής. ● Εφαρμόζουν τεχνικές βιολογικής καλλιέργειας και κομποστοποίησης αξιοποιώντας αειφορικά συστήματα καλλιέργειας και προστασίας της αγροτικής παραγωγής. ● Αναγνωρίζουν την ανάγκη προώθησης εναλλακτικών μορφών αγροτικής καλλιέργειας, εναρμονιζόμενοι/ες με τις αρχές της αειφορίας.

	<ul style="list-style-type: none"> • Επιμελούνται τη διαμόρφωση και διαχείριση των αποθηκευτικών χώρων, ακολουθώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας.
<p>Δ. «Πρόωθηση και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αποφασίζουν για το είδος του εξοπλισμού που απαιτείται, προσαρμόζοντας τις υφιστάμενες υποδομές της αγροτικής εκμετάλλευσης. • Συμμετέχουν σε δίκτυα ομοειδών επιχειρήσεων (ομάδα παραγωγών, αγροτικός συνεταιρισμός κ.λπ.), με στόχο την καλύτερη προώθηση και διανομή των προϊόντων τους. • Εκπαιδεύονται στη λειτουργία του σχετικού μηχανολογικού εξοπλισμού (μεταποίηση/τυποποίηση/συσκευασία των προϊόντων του) θέτοντάς τον σε λειτουργία • Εντοπίζουν τυχόν βλάβες του μηχανολογικού εξοπλισμού αποκαθιστώντας τες οι ίδιοι/ες ή αναθέτοντάς τες σε ειδικό. • Προμηθεύονται τον κατάλληλο μηχανολογικό εξοπλισμό που σχετίζεται με τη μεταποίηση/τυποποίηση/συσκευασία αγροτικών προϊόντων ή με τη δημιουργία προϊόντων οικοτεχνίας και λαϊκής τέχνης. • Συμμετέχουν στη μεταποιητική διαδικασία επιβλέποντας όλες τις φάσεις της. • Ελέγχουν την ποιότητα των πρώτων υλών ακολουθώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας. • Εφαρμόζουν φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους μεταποίησης αποφεύγοντας την ένταση της τεχνολογίας. • Εφαρμόζουν κατάλληλες τεχνικές κοστολόγησης ανάλογα με τη φύση των προϊόντων και το μέγεθος της αγροτικής εκμετάλλευσης. • Παράγουν τα αγροτικά προϊόντα της εκμετάλλευσης διαθέτοντάς τα μέσω συγκεκριμένων καναλιών διανομής. • Διαμορφώνουν εκθετήριο και σημείο πώλησης των αγροτικών προϊόντων που παράγει η εκμετάλλευση. • Συμμετέχουν σε εκθέσεις προώθησης τοπικών προϊόντων τηρώντας το σχέδιο μάρκετινγκ που έχει καταρτιστεί. • Προωθούν τα αγροτικά προϊόντα της εκμετάλλευσης τηρώντας όλες τις νόμιμες υποχρεώσεις.

***Μέρος Γ' – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ &
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ***

Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ) και εργαστηρίων (Ε), καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 3. Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ	2	0	2									
2	ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΖΩΟΤΕΧΝΙΑ	2	2	4									
3	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	2	2	4									
4	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	2	0	2									
5	ΑΓΓΛΙΚΑ	2	0	2									
6	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	0	3	3									
7	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3
8	ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ				3	0	3						
9	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ – ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ				2	0	2						
10	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ				2	0	2						

11	ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΑ				3	2	5						
12	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ				2	0	2						
13	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ (SOCIAL MEDIA)				1	2	3						
14	ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ							2	0	2			
15	ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ							3	2	5			
16	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ							2	0	2			
17	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ							2	2	4			
18	ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ							2	0	2			
19	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ							2	0	2			
20	ΛΕΙΦΟΡΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ										2	2	4
21	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ										2	2	4
22	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ										2	0	2
23	ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ – ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΠΟΡΩΝ										2	0	2
24	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ)										3	0	3

25	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ										2	0	2
ΣΥΝΟΛΟ		10	10	20	13	7	20	13	7	20	13	7	20

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1 ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.A ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές της μικροοικονομικής και μακροοικονομικής θεωρίας. Ειδικότερα θα αναλυθούν οι βασικές υποθέσεις της οικονομικής επιστήμης, η λειτουργία του οικονομικού συστήματος και η σύνδεσή του με τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι έννοιες *προσφορά* και *ζήτηση* και οι ελαστικότητές τους, η συμπεριφορά του καταναλωτή, η τιμή ισορροπίας, η θεωρία χρησιμότητας και οι μορφές αγοράς. Αντικείμενο επίσης της ενότητας είναι οι συναρτήσεις κατανάλωσης, αποταμίευσης και επενδύσεων, ο προσδιορισμός εισοδήματος ισορροπίας, η δημοσιονομική και νομισματική πολιτική και τέλος η αγορά χρήματος, η ζήτηση χρήματος και ο προσδιορισμός επιτοκίου. Η μαθησιακή ενότητα εμπλουτίζεται με κριτική παρουσίαση και συζήτηση παραδειγμάτων από τη γεωργία, τον αγροτικό χώρο, τα τρόφιμα και το περιβάλλον, όπως προκύπτουν από την καθημερινή εμπειρία και τη σύγχρονη διεθνή βιβλιογραφία.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναλύουν τις θεμελιώδεις έννοιες και αρχές της οικονομικής επιστήμης και τη λειτουργία του οικονομικού συστήματος.
- Προσδιορίζουν το κόστος ευκαιρίας.
- Κατανέμουν τους περιορισμένους πόρους.
- Προσδιορίζουν την τιμή ισορροπίας, τη θεωρία χρησιμότητας, την ελαστικότητα και τη θεωρία παραγωγής.
- Αναγνωρίζουν τις διάφορες μορφές αγοράς στις οποίες λειτουργούν οι επιχειρήσεις.
- Διακρίνουν τις διαφορές στο σχηματισμό των τιμών (και ποσοτήτων) ισορροπίας, ανάλογα με την αγορά στην οποία λειτουργεί μια επιχείρηση.
- Αποκωδικοποιούν τη συμπεριφορά του καταναλωτή.
- Εξηγούν το μακροοικονομικό περιβάλλον με αναφορά στην τρέχουσα κατάσταση της ελληνικής και διεθνούς οικονομίας.

- Συγκρίνουν τις κύριες μακροοικονομικές θεωρίες (κλασική, κεϋνσιανή, μονεταριστική).
 - Αναγνωρίζουν το ρόλο του κράτους στην οικονομία, τις επιπτώσεις και τους περιορισμούς της δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής.
 - Περιγράφουν την αγορά χρήματος και τον τρόπο προσδιορισμού του επιτοκίου.
 - Εξηγούν τον τρόπο υπολογισμού βασικών μακροοικονομικών μεγεθών, όπως το πραγματικό ΑΕΠ, το επίπεδο απασχόλησης, το ποσοστό ανεργίας κ.ά.
 - Εκτιμούν τις επιδράσεις της οικονομικής πολιτικής και εξωγενών γεγονότων στη βραχυχρόνια και μακροχρόνια περίοδο.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.1.B ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΖΩΟΤΕΧΝΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η παρούσα μαθησιακή ενότητα αποσκοπεί στο να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/ες στην επιστήμη της ζωοτεχνίας και να προσδώσει τις γενικές αρχές εκτροφής και εκμετάλλευσης των αγροτικών ζώων, για την παραγωγή ζωοκομικών προϊόντων. Αρχικά θα γίνει μια εισαγωγή στην κοινωνική και οικονομική σημασία της ζωικής παραγωγής ως έτερου και συμπληρωματικού κλάδου της γεωργίας, στα οφέλη από την εκτροφή των αγροτικών ζώων για τον άνθρωπο, στην αποτελεσματικότητα της ζωικής σε σχέση με τη φυτική παραγωγή, στη συμβολή της ζωικής παραγωγής στην επίλυση του παγκόσμιου επισιτιστικού προβλήματος, ενώ θα παρουσιαστούν στοιχεία του παγκόσμιου ζωικού κεφαλαίου και παραγωγής στην Ελλάδα και οι τάσεις για τη μελλοντική εξέλιξη της ζωικής παραγωγής.

Επίσης η ενότητα πραγματεύεται την καταγωγή και κατοικίδιοποίηση των ζώων, την ανατομία/φυσιολογία των αγροτικών ζώων, τις φυλές των αγροτικών ζώων, τα κριτήρια ταξινόμησης και υποδιαίρεση των φυλών με τη δομή και λειτουργία αναπαραγωγικού συστήματος και τους σύγχρονους τρόπους γενετικής βελτίωσης, διατροφής, υγιεινής διαβίωσης και διαχείρισης των χερσαίων και υδροβίων παραγωγικών οργανισμών. Τέλος, θα γίνει αναφορά στις παραγωγικές ιδιότητες των ζώων (παραγωγή κρέατος, γαλακτοπαραγωγή, εριοπαραγωγή, αυγοπαραγωγή, παραγωγή μελιού).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τη σημασία της εκτροφής των ζώων για τη ζωή του ανθρώπου και τις μελλοντικές προοπτικές για τη χώρα μας.
- Περιγράφουν τη δομή και λειτουργία ενός ζωικού οργανισμού.
- Απαριθμούν τις βασικές παραγωγικές ιδιότητες των ζώων.

- Προσδιορίζουν τις δυνατότητες και τους τρόπους βελτίωσης και ανάπτυξης των παραγωγικών ιδιοτήτων των ζώων προς όφελος των ανθρώπων.
 - Εφαρμόζουν μεθόδους για την αύξηση της κτηνοτροφικής παραγωγής και τη βελτίωσή της.
 - Παρουσιάζουν τα βασικά θέματα που αφορούν την ποιότητα των κτηνοτροφικών προϊόντων.
 - Συσχετίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την παραγωγική και αναπαραγωγική ικανότητα των αγροτικών ζώων.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 2 Ε: 2 Σ: 4

2.1.Γ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**
Ο τομέας της φυτικής παραγωγής θεωρείται ο πιο σημαντικός τομέας της γεωργίας για τη χώρα μας, αφού από αυτόν προέρχεται το 70% του ακαθάριστου εγχώριου γεωργικού προϊόντος. Σκοπός της παρούσας μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/ες στο ρόλο των καλλιεργούμενων φυτών ως παραγωγικών μονάδων. Αρχικά επιχειρείται μια εισαγωγή στις βασικές έννοιες της οργάνωσης του φυτικού κυττάρου και του φυτικού οργανισμού, στη μορφολογία και τη φυσιολογία των φυτών, στους περιβαλλοντικούς παράγοντες που τα επηρεάζουν και στους τρόπους με τους οποίους τα φυτά αντιδρούν στις διάφορες περιβαλλοντικές συνθήκες. Επίσης, η μαθησιακή ενότητα εστιάζει στη μελέτη, την αναγνώριση, την ταξινόμηση, την επιστημονική ονομασία των διαφόρων φυτικών οργανισμών και στη μελέτη των βασικών αρχών της βιολογίας των ζιζανίων. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις μεθόδους παρέμβασης του ανθρώπου για τη μεγιστοποίηση των αποδόσεων, στον βιολογικό κύκλο και στην οικονομική σημασία των καλλιεργούμενων φυτών. Τέλος, η ενότητα πραγματεύεται θέματα συγκομιδής και αποθήκευσης φυτικών προϊόντων, και ειδικότερα την εμπορική ωρίμανση, την πρώιμη και όψιμη συγκομιδή, τους τρόπους συγκομιδής, μεταφοράς και αποθήκευσης των συγκομισμένων προϊόντων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν το ρόλο των καλλιεργούμενων φυτών ως παραγωγικών μονάδων.
- Εξηγούν τη μορφολογία και την ανατομία των φυτών, με εστίαση στο κύτταρο και στους ιστούς.
- Προσδιορίζουν τα βασικά όργανα και μέρη των φυτικών οργανισμών.
- Παρατηρούν τα ανατομικά χαρακτηριστικά των φυτών με τη χρήση μικροσκοπίου.

- Αναλύουν τους βασικούς μηχανισμούς λειτουργίας των φυτικών οργανισμών.
- Διακρίνουν τους περιβαλλοντικούς παράγοντες που επηρεάζουν τα φυτά.
- Περιγράφουν τους τρόπους με τους οποίους τα φυτά αντιδρούν στις διάφορες περιβαλλοντικές συνθήκες.
- Αναγνωρίζουν τα βασικά φυτικά είδη.
- Περιγράφουν τις βασικές αρχές της βιολογίας των ζιζανίων.
- Ταξινομούν τους φυτικούς οργανισμούς με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.
- Διακρίνουν τις μεθόδους για τη μεγιστοποίηση των αποδόσεων.
- Εκτιμούν την οικονομική σημασία των καλλιεργούμενων φυτών.
- Επιλέγουν τους τρόπους συγκομιδής, μεταφοράς και αποθήκευσης των συγκομισμένων προϊόντων.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 2 Σ: 4

2.1.Δ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα αποτελεί μια εισαγωγή στη οργάνωση και διοίκηση των επιχειρήσεων. Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι η απόκτηση γνώσεων αναφορικά με τους βασικούς τομείς της διοίκησης επιχειρήσεων αλλά και τις βασικές αρχές που την διέπουν. Πιο συγκεκριμένα, προσεγγίζει τις βασικές έννοιες της επιστήμης του μάνατζμεντ, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των επιχειρήσεων και αναλύει τις κύριες λειτουργίες που επιτελούν και τη συμβολή κάθε εταιρικής λειτουργίας στην επίτευξη των στόχων.

Αναλυτικότερα, παρουσιάζονται τα στάδια του μάνατζμεντ (όπως ο προγραμματισμός, η οργάνωση, ο συντονισμός, η διεύθυνση και η αξιολόγηση) και αναλύονται βασικά εργαλεία – όπως η ανάλυση PEST και η ανάλυση SWOT. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην έννοια και τη σημαντικότητα του οράματος, της αποστολής και των στρατηγικών στόχων κάθε επιχείρησης/οργανισμού, καθώς και στη διαδικασία SMART στοχοθεσίας.

Επίσης η ενότητα εστιάζει στη σημαντικότητα του οργανογράμματος και της περιγραφής των θέσεων εργασίας στη διαδικασία προσέλκυσης, επιλογής, εκπαίδευσης, οργάνωσης και αξιολόγησης του προσωπικού. Τέλος, παρουσιάζονται οι έννοιες της ηγεσίας και της στρατηγικής, οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας αυτών, καθώς και τα χαρακτηριστικά του επιτυχημένου μάνατζερ.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αντιπαραβάλλουν τις κυριότερες θεωρητικές γνώσεις της σύγχρονης διοικητικής των επιχειρήσεων.

- Διακρίνουν τη σύνδεση ανάμεσα στο σχεδιασμό, στην οργάνωση, στη διοίκηση και στον έλεγχο μιας επιχείρησης.
- Καθορίζουν στόχους και σχέδια, εφαρμόζοντας τις κατάλληλες τεχνικές και λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβλητότητα του περιβάλλοντος.
- Αναγνωρίζουν το οργανωτικό και διοικητικό πλαίσιο των επιχειρήσεων.
- Ερμηνεύουν το οργανόγραμμα ως προς την εξουσία και τις σχέσεις μεταξύ τμημάτων.
- Συσχετίζουν τον τρόπο αλληλεξάρτησης των διαφορετικών τμημάτων μια επιχείρησης.
- Περιγράφουν το περιεχόμενο και τις προδιαγραφές μιας θέσης εργασίας.
- Εξηγούν την έννοια της ηγεσίας στο πλαίσιο της διοίκησης επιχειρήσεων.
- Παρουσιάζουν τη σημασία της στρατηγικής και της μακροπρόθεσμης προσέγγισης στη διοίκηση επιχειρήσεων.
- Αναγνωρίζουν τη σημασία του συντονισμού ως βασικής αρμοδιότητας του μάνατζερ και παράγοντα επιτυχίας μιας επιχείρησης.
- Διαχειρίζονται δεδομένα και πληροφορίες βάσει των ορθών διαδικασιών λήψης αποφάσεων.
- Παραθέτουν τα βασικά «εργαλεία» αντιμετώπισης θεωρητικών και πρακτικών προβλημάτων που αναφύονται στον σύγχρονο επιχειρηματικό/διοικητικό «κόσμο».
- Διακρίνουν τους κύριους άξονες του αντικείμενου του σύγχρονου μάνατζμεντ και την προσαρμογή του στο ιδιαίτερο περιβάλλον του αγροτικού τομέα.
- Απορρίπτουν ενέργειες που προκύπτουν μέσα από διακρίσεις μεταξύ υπαλλήλων ή πελατών κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.1.Ε ΑΓΓΛΙΚΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η αγγλική είναι η πλέον αναγνωρισμένη γλώσσα στον επιστημονικό κόσμο, για αυτό και η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα έχει σκοπό να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/ες στις βασικές έννοιες της αγγλικής ορολογίας, γραμματικής και του συντακτικού.

Ειδικότερα, η ενότητα εστιάζει σε βασικά γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα της αγγλικής γλώσσας (οριστικό και αόριστο άρθρο, μετρήσιμα και μη μετρήσιμα ουσιαστικά, συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός επιθέτων και επιρρημάτων, ανάπτυξη ρηματικών μορφών σε όλους τους επιμέρους χρόνους, σχηματισμός παθητικής φωνής, σχηματισμός υποθετικού και πλάγιου λόγου κ.ά.),

αφιερώνοντας επαρκή χρόνο στην ανάπτυξη της θεωρίας που διέπει τα εν λόγω φαινόμενα και εφαρμόζοντας αλληπάλλληλες στοχευμένες ασκήσεις για την ορθή σύνταξη και χρήση τους. Οι περιπτώσεις αυτές μελετώνται και στην πράξη μέσα από πολύ απλά κείμενα και διαλόγους, ειδικά διαμορφωμένα ώστε να εμφανίζουν αυξημένη συχνότητα στα συγκεκριμένα φαινόμενα. Παράλληλα, μέσα από τα ίδια κείμενα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με στοιχειώδες επιχειρησιακό λεξιλόγιο.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Μεταφράζουν το νόημα ενός απλού και σύντομου μηνύματος από και προς την αγγλική γλώσσα.
- Διαχειρίζονται την καθημερινή επικοινωνία σε περιστάσεις όπου χρειάζεται, ανταλλάσσοντας απλές πληροφορίες για δραστηριότητες και θέματα οικεία.
- Διατυπώνουν στα αγγλικά ορολογία και φράσεις που σχετίζονται με τον αγροτικό τομέα.
- Χρησιμοποιούν επαγγελματική ορολογία στην προφορική επικοινωνία.
- Εφαρμόζουν τους κανόνες γραμματικής στον γραπτό λόγο.
- Μεταβούν από την κατάσταση των μαθητευομένων μιας γλώσσας σε αυτή των βασικών χρηστών/τριών.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.1.ΣΤ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

● Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι η εισαγωγή των εκπαιδευομένων στα θέματα της πληροφορικής, από την οπτική γωνία των διοικητικών στελεχών και τις ανάγκες διοίκησης και οργάνωσης των επιχειρήσεων και οργανισμών. Η ενότητα έχει τη μορφή εργαστηρίου και παρουσιάζει τις βασικές εφαρμογές γραφείου χρήσης προετοιμασίας και επεξεργασίας αρχείων κειμένου, υπολογιστικών φύλλων και παρουσιάσεων.

Η θεματολογία περιλαμβάνει τις διαδικασίες χειρισμού εγγράφων (δημιουργία, άνοιγμα, κλείσιμο, αποθήκευση εγγράφου), επεξεργασίας κειμένων, μορφοποίησης χαρακτήρων και παραγράφων, δημιουργίας και διαχείρισης περιεχομένων πίνακα, διαχείρισης βιβλίων και φύλλων εργασίας, επεξεργασίας δεδομένων, μορφοποίησης δεδομένων και κελιών, δημιουργίας τύπου υπολογισμού με αριθμητικά δεδομένα, δημιουργίας γραφημάτων από δεδομένα του φύλλου εργασίας. Επιπλέον, επικεντρώνεται στην ορθή και αποτελεσματική χρήση του διαδικτύου μέσω μηχανών αναζήτησης, προγραμμάτων περιήγησης και χρήσης εφαρμογών ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Πραγματοποιούν αναζητήσεις στο διαδίκτυο αξιοποιώντας αποτελεσματικά τα σχετικά εργαλεία.
- Συντάσσουν αρχεία κειμένου, υπολογιστικά φύλλα και παρουσιάσεις με τη χρήση των σχετικών εφαρμογών.
- Οργανώνουν με αποτελεσματικό τρόπο ψηφιακά αρχεία.
- Δημιουργούν μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας με τη χρήση διαφορετικών εφαρμογών.
- Υιοθετούν τις σωστές αρχές χρήσης του ηλεκτρονικού υπολογιστή και του διαδικτύου με βάση την επαγγελματική δεοντολογία.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 3 Σ: 3

2.1.Ζ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι/ες τις κατάλληλες επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες σχετικά με τον αγροτικό τομέα και να είναι σε θέση να λειτουργούν ομαδικά, συνεργατικά και με υπευθυνότητα. Η μαθησιακή ενότητα θα πρέπει να διεξαχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν και να εφαρμόσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτούν από τις υπόλοιπες μαθησιακές ενότητες του εξαμήνου. Ενδείκνυται η διεξαγωγή του μαθήματος να πραγματοποιείται πέρα από τις αίθουσες διδασκαλίας και σε αγροτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς όταν είναι εφικτό, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν εμπειρία από πραγματικές συνθήκες λειτουργίας. Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της ενότητας, μπορούν να πραγματοποιηθούν εργαστηριακές ασκήσεις διαθεματικού περιεχομένου σχετικού με τις μαθησιακές ενότητες του Α' εξαμήνου. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έρθουν σε επαφή με την οργάνωση και διοίκηση μιας γεωργικής ή κτηνοτροφικής επιχείρησης, με τη χρήση και επεξεργασία ηλεκτρονικών αρχείων, τις αρχές της ζωοτεχνίας, καθώς επίσης με τις μεθόδους φυτικής παραγωγής.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Υποστηρίζουν τη διοικητική λειτουργία του οργανισμού/επιχείρησης.
- Αναγνωρίζουν το οργανωτικό και λειτουργικό πλαίσιο μιας γεωργικής επιχείρησης.
- Εφαρμόζουν τις γενικές αρχές εκτροφής και εκμετάλλευσης των αγροτικών ζώων, για την παραγωγή ζωοκομικών προϊόντων.
- Διακρίνουν τα βασικά φυτικά είδη και τα ζιζάνια.

- Αξιοποιούν την αγγλική ορολογία κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σε μια γεωργική επιχείρηση.
 - Επιλέγουν με αποτελεσματικό τρόπο τα εργαλεία του Ms Office.
 - Αναγνωρίζουν γραφήματα που αφορούν την εκάστοτε κατάσταση μιας γεωργικής ή κτηνοτροφικής επιχείρησης.
 - Δημιουργούν γραφήματα για την οπτικοποίηση δεδομένων της οικονομικής κατάστασης μιας γεωργικής ή κτηνοτροφικής επιχείρησης.
 - Προβάλλουν στοιχεία μιας γεωργικής ή κτηνοτροφικής επιχείρησης με τη βοήθεια των εργαλείων του Ms Office.
 - Συνεργάζονται με συναδελφικότητα και ομαδικό πνεύμα εντός της επιχείρησης αλλά και με επαγγελματίες άλλων ειδικοτήτων.
 - Ανταποκρίνονται έγκαιρα και αποτελεσματικά κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 0 Ε: 3 Σ: 3

2.2 ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.Α ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η παραγωγική διαδικασία των αγροτικών προϊόντων δεν τελειώνει με τη συγκομιδή αλλά με την πώλησή τους. Επομένως, το μάρκετινγκ αγροτικών προϊόντων παίζει σημαντικότατο ρόλο τόσο στον προσδιορισμό του ύψους του αγροτικού εισοδήματος όσο και στο επίπεδο ευημερίας. Σκοπός αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι να μεταδώσει στους/στις εκπαιδευομένους/ες πολύτιμες γνώσεις για το μάρκετινγκ, με εστίαση στις ιδιαιτερότητες των αγροτικών προϊόντων.

Αρχικά οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίσουν τις αρχές και διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία του μάρκετινγκ στις σύγχρονες επιχειρήσεις αλλά και τις τεχνικές που εφαρμόζουν τα στελέχη μάρκετινγκ κατά το σχεδιασμό των τεσσάρων βασικών συστατικών του μείγματος μάρκετινγκ (προϊόν, προώθηση, διανομή, τιμή). Μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της παρούσας μαθησιακής ενότητας, περιγράφονται αναλυτικά οι λειτουργίες εμπορίας, η διαμόρφωση των τιμών και το κόστος εμπορίας των αγροτικών προϊόντων, η συμπεριφορά του καταναλωτή, η δομή αγοράς κ.ά. Επίσης αναλύονται οι βασικές προωθητικές τεχνικές και παρατίθενται τα χαρακτηριστικά, τα πλεονεκτήματα και οι περιορισμοί τους, ενώ παρουσιάζεται ο ρόλος των πωλητών, των εξωτερικών συνεργατών, του καταστήματος και των συνεργασιών με άλλες μάρκες. Τέλος, αναπτύσσεται το θέμα του ελέγχου της αποτελεσματικότητας των προωθητικών ενεργειών. Όλα τα παραπάνω υποστηρίζονται από πλήθος παραδειγμάτων και μελετών περίπτωσης που βασίζονται σε καλές πρακτικές από τη διεθνή και ελληνική επιχειρηματικότητα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Περιγράφουν τις βασικές λειτουργίες του μάρκετινγκ και τη συνεισφορά του τμήματος μάρκετινγκ στην οργάνωση και διοίκηση μιας επιχείρησης.
- Εξηγούν τη λειτουργία της αγοράς τροφίμων και αγροτικών προϊόντων μέσω της παρουσίασης των καναλιών διανομής, των εμπλεκόμενων φορέων και των καταναλωτικών τάσεων.
- Διακρίνουν τα βασικά χαρακτηριστικά της γεωργικής παραγωγής και το πώς συνδέονται και επηρεάζουν το μάρκετινγκ.
- Αναλύουν αποτελεσματικά το μείγμα μάρκετινγκ ενός προϊόντος.
- Εστιάζουν στην έρευνα αγοράς και στο ρόλο που διαδραματίζει στον εντοπισμό των προτιμήσεων και στάσεων των καταναλωτών.
- Κατηγοριοποιούν τους καταναλωτές σε επιμέρους ομάδες, βάσει συγκεκριμένων μεθόδων τμηματοποίησης.
- Προσδιορίζουν τη διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού μιας επιχείρησης και τη διαδικασία μάρκετινγκ.
- Αποφασίζουν για κατάλληλες στρατηγικές τοποθέτησης και διαφοροποίησης προϊόντων-υπηρεσιών.
- Συνεργάζονται για την εφαρμογή της πολιτικής μάρκετινγκ του φορέα ή οργανισμού.
- Αντιπαραβάλλουν και να συγκρίνουν εναλλακτικές στρατηγικές μάρκετινγκ μέσα από ανάλυση περιπτώσιολογικών μελετών.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 3 Ε: 0 Σ: 3

2.2.B ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ – ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Οι επιστημονικές εξελίξεις στη γεωργία, στις μεθόδους παραγωγής και επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων και οι αυξημένες απαιτήσεις του καταναλωτικού κοινού για προϊόντα υψηλής ποιότητας έχουν επιβάλει την ανάγκη για γνώσεις και δεξιότητες σε θέματα τεχνολογίας τροφίμων.

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση από τους/τις εκπαιδευόμενους/ες βασικών γνώσεων σε θέματα επεξεργασίας, συντήρησης, υγιεινής, αλλοίωσης, μικροβιολογίας και συσκευασίας τροφίμων. Αρχικά παρουσιάζονται τα κύρια συστατικά των τροφίμων, η διάκρισή τους σε βασικές κατηγορίες και η θρεπτική τους αξία. Ακολούθως αναλύονται οι βιομηχανικές μονάδες τροφίμων (εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων τροφίμων – προεπεξεργασία/αποθήκευση πρώτων υλών), οι διαδικασίες συντήρησης τροφίμων και οι μέθοδοι επεξεργασίας τροφίμων. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην υγιεινή εγκαταστάσεων επεξεργασίας τροφίμων και στη μικροβιολογία τροφίμων. Τέλος, στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας, αναλύονται ο ρόλος και η χρησιμότητα της τυποποίησης, οι διαδικασίες και οι τρόποι συσκευασίας τροφίμων, οι μέθοδοι ποιοτικού ελέγχου τελικού προϊόντος, με βάση τον Ελληνικό Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, και οι διαδικασίες και τα συστήματα

αποθήκευσης των αγροτικών προϊόντων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Προσδιορίζουν τα κύρια συστατικά των τροφίμων.
- Διακρίνουν τις βασικές κατηγορίες τροφίμων.
- Αναγνωρίζουν τις βιομηχανικές μονάδες τροφίμων.
- Περιγράφουν τις βασικές αρχές των μεθόδων επεξεργασίας και συντήρησης των τροφίμων.
- Εξηγούν τις βασικές αρχές ποιοτικού-микροβιολογικού ελέγχου των τροφίμων.
- Προσδιορίζουν τα βασικά στοιχεία οργανοληπτικής αξιολόγησης των τροφίμων.
- Αναγνωρίζουν το ρόλο και τη χρησιμότητα της τυποποίησης.
- Αξιολογούν τα είδη συσκευασίας που χρησιμοποιούνται στα τρόφιμα.
- Υιοθετούν τους βασικούς κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους παραγωγής, μεταφοράς και αποθήκευσης των τροφίμων.
- Επιλέγουν τον τρόπο και το σύστημα αποθήκευσης με βάση το είδος του αγροτικού προϊόντος.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.2.Γ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα αποσκοπεί στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με το θεσμό της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας ως ενός εναλλακτικού μοντέλου παραγωγικής διαδικασίας και ανάπτυξης και στην ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της. Αρχικά προσδιορίζεται ο χώρος της κοινωνικής οικονομίας ως ένας τρίτος τομέας –εκτός δημόσιου και ιδιωτικού– της οικονομίας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Ακολούθως αναλύονται οι φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και οι συνεργατικές κοινωνικές επιχειρήσεις που εντάσσονται στο χώρο της κοινωνικής οικονομίας, με εστίαση στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, στις ομάδες παραγωγών και στις κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις (ΚοινΣΕΠ) συλλογικού και παραγωγικού σκοπού. Ειδικότερα, αναλύεται το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, οι διαδικασίες σύστασης αγροτικών συνεταιρισμών, ομάδων παραγωγών και ΚοινΣΕΠ, ο τρόπος διοίκησης και λειτουργίας τους και η επιχειρηματική συμπεριφορά τους στην τοπική και βιώσιμη ανάπτυξη. Τέλος, παρουσιάζονται καλές πρακτικές εφαρμογές συλλογικών και αλληλέγγυων μορφών επιχειρηματικότητας στον αγροτικό χώρο, εστιάζοντας κυρίως στις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι

ικανοί/ές να:

- Εξηγούν την έννοια του συνεργατισμού, της κοινωνικής οικονομίας, της κοινωνικής επιχείρησης και του συνεταιρισμού.
- Περιγράφουν και να αναλύουν τη φύση των φορέων κοινωνικής οικονομίας.
- Αξιολογούν τη συμβολή των φορέων κοινωνικής οικονομίας στη διαμόρφωση ενός νέου μοντέλου βιώσιμης ανάπτυξης.
- Παραθέτουν τις βασικές ενέργειες για το σχεδιασμό και την οργάνωση επιχειρηματικών σχημάτων που βασίζονται στη συλλογικότητα και τη συνεργασία.
- Κατηγοριοποιούν τις κοινωνικές και συνεργατικές επιχειρήσεις.
- Απαριθμούν τα στάδια ανάπτυξης ενός συνεταιρισμού ή μιας ομάδας παραγωγών και τους κρίσιμους παράγοντες που τον διαφοροποιούν από εναλλακτικές μορφές επιχειρηματικότητας στον αγροτικό χώρο.
- Εφαρμόζουν τρόπους οργάνωσης και διοίκησης μιας συνεργατικής επιχείρησης.
- Αντιπαραβάλλουν τις θεωρητικές προσεγγίσεις και μεθοδολογίες ανάλυσης των συλλογικών μορφών επιχειρηματικότητας στον αγροτικό χώρο.
- Εκτιμούν τη θέση των συνεταιρισμών στο σύγχρονο περιβάλλον και το ρόλο τους στην αγροτική παραγωγή και στην ανάπτυξη της υπαίθρου.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.2.Δ ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η παρούσα μαθησιακή ενότητα αποσκοπεί στην παροχή γνώσεων γύρω από τα έντομα και στην επαφή των εκπαιδευομένων με τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη μελέτη, τη διαχείριση και τη διατήρηση των πληθυσμών τους. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας, αναλύονται η μορφή και οι λειτουργίες των εντόμων (μέρη του σώματος και εξαρτήματα), οι τρόποι λήψης τροφής (πεπτικό σύστημα, αδένες), η αναπαραγωγή (αναπαραγωγικό σύστημα, τρόποι αναπαραγωγής), η επικοινωνία εντόμων (νευρικό σύστημα, αισθητήρια όργανα, φερομόνες), η ανάπτυξη των εντόμων, οι σχέσεις των εντόμων με τα φυτά (ζημιές και βλάβες που προκαλούν τα έντομα στα φυτά-ξενιστές τους). Επίσης θα γίνει παρουσίαση των κυριότερων εχθρών των καλλιεργούμενων φυτών, των θεμελιωδών αρχών και μεθόδων της καταπολέμησης των εντόμων (χημική μέθοδος, βιολογικές μέθοδοι, ωφέλιμα έντομα), των μηχανικών και άλλων μεθόδων (παγίδες εντόμων), των διαδικασιών βιολογικής και ολοκληρωμένης καταπολέμησης. Τέλος, στο πλαίσιο της μαθησιακής ενότητας και των εργαστηριακών ασκήσεων, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα κληθούν να συλλέξουν και να αναγνωρίσουν έντομα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εξηγούν τη βιολογία των εντόμων, των ιδιοτεροτήτων τους και της λειτουργίας των οργανικών τους συστημάτων.
 - Προσδιορίζουν τις διαδικασίες αναπαραγωγής και επικοινωνίας τους.
 - Αναγνωρίζουν τους κυριότερους εχθρούς των φυτών.
 - Ταξινομούν τα έντομα σε διάφορες κατηγορίες.
 - Εκτιμούν τις ζημίες και τις βλάβες που προκαλούν τα έντομα στα φυτά-ξενιστές τους.
 - Περιγράφουν τις βασικές αρχές και στοιχεία για την αντιμετώπιση των εντόμων.
 - Εφαρμόζουν στρατηγικές αντιμετώπισης εντόμων (παραδοσιακές, σύγχρονες).
 - Σχεδιάζουν προγράμματα βιολογικής αντιμετώπισης εντόμων.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 3 Ε: 2 Σ: 5

2.2.Ε ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η γνωριμία των εκπαιδευομένων με τις βασικές αρχές μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων και η απόκτηση μιας σφαιρικής άποψης σχετικά με την επεξεργασία, μεταποίηση, συσκευασία, μεταφορά, αποθήκευση και εμπορία των τροφίμων. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της ενότητας, αναλύονται –με όσο το δυνατόν απλό και κατανοητό τρόπο– θέματα σχετικά με την οικονομική οργάνωση, τη λειτουργία και αποτελεσματικότητα των μονάδων μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζονται οικονομικές έννοιες σχετικές με τις επιχειρήσεις, καθώς επίσης οι νομικές μορφές των επιχειρήσεων, ενώ αναλύονται οι οικονομικές αρχές της παραγωγής τροφίμων, οι συνθήκες προμήθειας της πρώτης ύλης και οι οικονομικές συνθήκες που επηρεάζουν την προσφορά και τη ζήτηση των πρωτογενών και των τελικών προϊόντων. Το κόστος μεταποίησης, δηλαδή το κόστος μετατροπής των πρωτογενών αγροτικών προϊόντων σε νέα τελικά προϊόντα, και οι παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή του τόπου εγκατάστασης των μεταποιητικών επιχειρήσεων αποτελούν θεματικά αντικείμενα της παρούσας ενότητας.

Η ενότητα πραγματεύεται επίσης θέματα διεθνούς εμπορίου, αναλύοντας τις προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούνται προκειμένου να πραγματοποιηθούν επιτυχημένες εξαγωγές ελληνικών αγροτικών προϊόντων στη διεθνή αγορά, τα βασικά στοιχεία που θα πρέπει να γνωρίζει η επιχείρηση πριν προβεί σε εξαγωγή, αλλά και τις γραφειοκρατικές διαδικασίες που ακολουθούνται στις εξαγωγές αγροτικών προϊόντων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι

ικανοί/ές να:

- Αναλύουν τις βασικές αρχές μεταποίησης προϊόντων των κυριότερων παραδοσιακών καλλιεργειών.
- Αναγνωρίζουν το ρόλο του διεθνούς εμπορίου στην εμπορία αγροτικών προϊόντων.
- Προσδιορίζουν τις πηγές πληροφοριών, συλλογής δεδομένων και μεθόδων ανάλυσης πληροφοριών για εξαγωγές.
- Εκτιμούν τις προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούνται προκειμένου να πραγματοποιηθούν επιτυχημένες εξαγωγές στη διεθνή αγορά.
- Περιγράφουν τις διαδικασίες που ακολουθούνται στο διεθνές και εξαγωγικό εμπόριο.
- Σχεδιάζουν και να υλοποιούν ένα πλάνο εξαγωγικής ανάπτυξης.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.2.ΣΤ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ (SOCIAL MEDIA)

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Βασική επιδίωξη της παρούσας μαθησιακής ενότητας είναι η εισαγωγή των εκπαιδευομένων στις νέες δυνατότητες, ευκαιρίες και κινδύνους που παρέχουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) στο επιχειρείν και στο μάρκετινγκ. Ειδικότερα, θα παρουσιαστούν οι δημοφιλέστερες πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης, οι χρήσεις των social media, οι δυνατότητες, οι ευκαιρίες αλλά και οι κίνδυνοι που ανακύπτουν από τη συμμετοχή ατόμων και επιχειρήσεων σε αυτά τα δίκτυα. Ακολουθώντας οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίσουν πώς εφαρμόζονται οι αρχές του μάρκετινγκ στον κόσμο των social media, τις διαφορές μιας στρατηγικής και μιας καμπάνιας στα social media και τα αναγκαία βήματα για να δημιουργήσουν, να υλοποιήσουν, να διαχειριστούν και να παρακολουθήσουν μια καμπάνια στα social media. Επίσης θα γίνει αναλυτική προσέγγιση της δημιουργίας ενός marketing plan για μια επιχείρηση στα social media και η αξιολόγηση απόδοσης μιας καμπάνιας μέσα από τη χρήση κατάλληλων και μετρήσιμων δεικτών απόδοσης (key performance indicators), χρησιμοποιώντας παραδείγματα μελετών περίπτωσης από ελληνικές και ξένες επιχειρήσεις. Στο εργαστηριακό τμήμα της μαθησιακής ενότητας οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έρθουν σε επαφή με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Twitter, Instagram, Youtube) για την ανάπτυξη της εταιρικής φήμης (branding) και την αύξηση των πωλήσεων.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναλύουν τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης (social media platforms) και τις λειτουργίες τους.

- Αναγνωρίζουν την αποτελεσματική διαχείριση των κοινωνικών δικτύων (social media management) ως εργαλείου προώθησης-προβολής.
 - Σχεδιάζουν καμπάνιες μάρκετινγκ μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media).
 - Χρησιμοποιούν τα δεδομένα χρήσης και επισκεψιμότητας για να προωθήσουν μια σελίδα (social media analytics).
 - Αναδεικνύουν τον σημαντικό ρόλο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην επικοινωνία ενός οργανισμού ή μιας επιχείρησης.
 - Διαχειρίζονται τη διαδικτυακή επικοινωνία της επιχείρησης και την παρουσία της σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
 - Καθορίζουν τους κατάλληλους και μετρήσιμους δείκτες απόδοσης μιας καμπάνιας (key performance indicators).
 - Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα μιας καμπάνιας μάρκετινγκ με τους κατάλληλους δείκτες.
 - Εκτιμούν τις ευκαιρίες και τους κινδύνους συμμετοχής στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media).
 - Εφαρμόζουν τις δυνατότητες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Twitter, Instagram, Youtube) για την ανάπτυξη της εταιρικής φήμης (branding) και την αύξηση των πωλήσεων.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 1 Ε: 2 Σ: 3

2.2.Ζ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι/ες τις κατάλληλες επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες σχετικά με τον αγροτικό τομέα και να είναι σε θέση να λειτουργούν ομαδικά, συνεργατικά και με υπευθυνότητα. Η μαθησιακή ενότητα θα πρέπει να διεξαχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν και να εφαρμόσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτούν από τις υπόλοιπες μαθησιακές ενότητες του εξαμήνου. Ενδείκνυται η διεξαγωγή του μαθήματος να πραγματοποιείται πέρα από τις αίθουσες διδασκαλίας και σε αγροτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς όταν είναι εφικτό, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν εμπειρία από πραγματικές συνθήκες λειτουργίας. Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της ενότητας, μπορούν να πραγματοποιηθούν εργαστηριακές ασκήσεις διαθεματικού περιεχομένου σχετικού με τις μαθησιακές ενότητες του Β' εξαμήνου. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έρθουν σε επαφή με την τεχνολογία των τροφίμων και τις γεωργικές βιομηχανίες, την εντομολογία και τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, όπως επίσης με τη συνεταιριστική επιχειρηματικότητα και την εφαρμογή των κοινωνικών δικτύων (social media) σε μια γεωργική ή κτηνοτροφική επιχείρηση.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι

ικανοί/ές να:

- Παρατηρούν την πορεία των συνεταιρισμών ή των ομάδων παραγωγών του παρελθόντος και του παρόντος, αναγνωρίζοντας τα στάδια δημιουργίας και τη συμβολή τους στην αγροτική παραγωγή και ανάπτυξη της υπαίθρου.
- Δημιουργούν ένα στρατηγικό σχέδιο μάρκετινγκ βασιζόμενοι/ες στις βασικές λειτουργίες του.
- Συνεργάζονται για την εφαρμογή της πολιτικής μάρκετινγκ του συνεταιρισμού ή της γεωργικής επιχείρησης.
- Αξιολογούν την ποιότητα της πρώτης ύλης των τροφίμων του συνεταιρισμού καθώς και τις μεθόδους επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων.
- Εντοπίζουν τους βασικούς κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους παραγωγής, μεταφοράς και αποθήκευσης των τροφίμων.
- Εφαρμόζουν στρατηγικές αντιμετώπισης εντόμων.
- Σχεδιάζουν προγράμματα αντιμετώπισης εντόμων.
- Συμμετέχουν στο σχεδιασμό και στην οργάνωση επιχειρηματικών σχημάτων που βασίζονται στη συλλογικότητα και τη συνεργασία.
- Υλοποιούν ένα πλάνο εξαγωγικής ανάπτυξης.
- Οργανώνουν την παρουσία και τη δραστηριότητα του συνεταιρισμού ή μιας γεωργικής επιχείρησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media).
- Συνεργάζονται με συναδελφικότητα και ομαδικό πνεύμα εντός της επιχείρησης αλλά και με επαγγελματίες άλλων ειδικοτήτων.
- Ανταποκρίνονται έγκαιρα και αποτελεσματικά κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 3 Σ: 3

2.3 ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.Α ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η κατανόηση και η απόκτηση γνώσεων για την ανάλυση, το σχεδιασμό και την αξιολόγηση της δομής της εφοδιαστικής αλυσίδας αγροτικών προϊόντων και των αρχών ολοκληρωμένου σχεδιασμού συνδυασμένων μεταφορικών συστημάτων.

Στο πλαίσιο της ενότητας αναλύονται οι γενεσιουργές αιτίες (driving forces) της διαμόρφωσης των συστημάτων μεταφορών, ο σχεδιασμός υποδομών και η οργάνωση και βελτιστοποίηση της λειτουργίας των μεταφορικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων όλων των μέσων μεταφοράς.

Επίσης παρουσιάζονται οι βασικές αρχές του συστήματος της εφοδιαστικής αλυσίδας, ο στρατηγικός ρόλος και η σπουδαιότητα των λειτουργιών της εφοδιαστικής αλυσίδας στον κλάδο των αγροτικών προϊόντων, και αναλύονται

τα στάδια και οι τεχνικές διαπραγμάτευσης και σύναψης συμφωνιών. Βασικά θεματικά αντικείμενα της παρούσας ενότητας είναι ακόμη ο έλεγχος και η διαχείριση των αποθεμάτων, τα είδη αποθεμάτων, ο σχεδιασμός των αποθηκευτικών χώρων, οι μέθοδοι αποθήκευσης και η διαδικασία παραλαβής των αγροτικών προϊόντων και εκτέλεσης παραγγελιών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο ρόλο των νέων τεχνολογιών και πληροφοριακών συστημάτων στη διοίκηση της εφοδιαστικής αλυσίδας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Περιγράφουν τις βασικές αρχές, τη δομή και τα κεντρικά συστατικά της διοίκησης της εφοδιαστικής αλυσίδας τροφίμων, με έμφαση σε θέματα προγραμματισμού και εφαρμογής.
- Εξηγούν τα θέματα που ανακύπτουν κατά τη διοίκηση της εφοδιαστικής αλυσίδας, όπως είναι ο προγραμματισμός, ο σχεδιασμός και οι λειτουργικές ανάγκες των μεταφορικών συστημάτων.
- Αναγνωρίζουν τα εμπλεκόμενα μέρη στις αγροδιατροφικές εφοδιαστικές αλυσίδες.
- Αναλύουν τη δομή της αγοράς των εμπορευματικών μεταφορών και των αρχών ολοκληρωμένου σχεδιασμού συνδυασμένων μεταφορικών συστημάτων.
- Περιγράφουν τις λειτουργίες και τους κρίκους των διεθνών εφοδιαστικών αλυσίδων.
- Εφαρμόζουν τα κατάλληλα εργαλεία, μεθόδους και τεχνικές για την υποστήριξη αποφάσεων σε θέματα βέλτιστου σχεδιασμού του δικτύου της εφοδιαστικής αλυσίδας, χωροθέτησης εγκαταστάσεων (π.χ. αποθηκών), διαχείρισης αποθεμάτων και προσδιορισμού του βέλτιστου επιπέδου εξυπηρέτησης.
- Συνδυάζουν εναλλακτικούς τρόπους οργάνωσης και διοίκησης της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Εκτιμούν τη συνεισφορά της σύγχρονης τεχνολογίας στην εξέλιξη της διοίκησης της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Αξιολογούν τη συνεισφορά της σύγχρονης τεχνολογίας στην εξέλιξη της διοίκησης της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Εκτελούν τις υποστηρικτικές λειτουργίες της διοίκησης εφοδιαστικής αλυσίδας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.3.B ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής ενότητας είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες τη σημασία της φυτοπαθολογίας εν γένει, καθώς και τη

σημασία των ασθενειών των φυτών στη φυτοπροστασία και των επιπτώσεών τους στη γεωργία και στις γενικότερες οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες του ανθρώπου. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι βασικές αρχές και τα χαρακτηριστικά των παθογόνων αιτιών που προσβάλλουν τα καλλιεργούμενα φυτά και οφείλονται σε μη παρασιτικές ασθένειες, ιούς, βακτήρια, μύκητες, ζωικούς εχθρούς και ζιζάνια. Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται τα κυριότερα ημίπτερα, κολέμβολα, ορθόπτερα, κολεόπτερα, θυσανόπτερα, δίπτερα, υμενόπτερα, λεπιδόπτερα και οι κυριότεροι φυτοπαρασιτικοί νηματώδεις που προσβάλλουν κηπευτικά και δενδροκομικά είδη, ενώ εξετάζονται τα συμπτώματα ασθενών φυτών που οφείλονται σε διάφορες διαταραχές και αποκλίσεις στην ανάπτυξη, στον πολλαπλασιασμό των κυττάρων και στη μορφογένεση των ιστών και οργάνων. Επίσης, στο πλαίσιο της ενότητας, αναλύονται τα γεωργικά φάρμακα, τα προβλήματα εφαρμογής τους και οι νεώτερες εναλλακτικές λύσεις που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος και του ανθρώπου. Τέλος, εξετάζονται οι κατάλληλες μέθοδοι για την αντιμετώπιση των ασθενειών στη συμβατική και την ολοκληρωμένη διαχείριση της φυτικής παραγωγής.

● Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εξηγούν τη μορφολογία και τη φυσιολογία των εντόμων.
- Αναγνωρίζουν τις σημαντικότερες τάξεις των εντόμων γεωργικής σημασίας.
- Διακρίνουν τις φυτονόσους ανάλογα με το αίτιο πρόκλησής τους.
- Κάνουν ορθές διαγνώσεις προσβολών διαφόρων ειδών φυτών που προκαλούν τα σημαντικότερα έντομα γεωργικής σημασίας διαφόρων καλλιεργειών.
- Αποσαφηνίζουν τον όρο του ασθενούς φυτού.
- Περιγράφουν τις ζημιές οι οποίες παρατηρούνται στα καλλιεργούμενα φυτά.
- Εκτιμούν τη σημασία της φυτοπαθολογίας σε συνδυασμό με τη γεωργική παραγωγή.
- Αναγνωρίζουν τα συμπτώματα και σημεία μυκητολογικής, βακτηριολογικής και ιολογικής αιτιολογίας των ασθενών φυτών.
- Προσδιορίζουν τις βασικές ιδιότητες των μυκήτων, βακτηρίων, ιών και άλλων φυτοπαθογόνων μικροοργανισμών.
- Συνδυάζουν τις πλέον ενδεδειγμένες μεθόδους αντιμετώπισης.
- Αποσαφηνίζουν τα διαδοχικά στάδια ασθένειας μεταδοτικών παθογόνων και επιδημιολογίας των ασθενειών των φυτών.
- Περιγράφουν τα κατάλληλα μέτρα και μέσα αντιμετώπισης των ασθενειών.

● Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (2), Σύνολο (5)

2.3.Γ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα αποτελεί εφαρμογή των βασικών εργαλείων κυρίως της μικροοικονομικής στον αγροτικό τομέα και στην ανάλυση της αγροτικής πολιτικής που στοχεύει στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αγροτικών προϊόντων από την πλευρά της ζήτησης και της παραγωγής, των παραγωγικών συντελεστών του τομέα και στο περιεχόμενο, στους σκοπούς και στις θεμελιώδεις αρχές της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, εστιάζοντας στα βασικά χαρακτηριστικά της ελληνικής και κοινοτικής γεωργίας.

Ειδικότερα, θα γίνει αναφορά στη δομή, οργάνωση και λειτουργία των φορέων και οργάνων αγροτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ιδιαίτερη αναφορά στα μέτρα, στις μορφές, στα στάδια σχεδιασμού και στα αποτελέσματα της πολιτικής αγροτικών προϊόντων. Επίσης θα αναλυθούν η Κοινή Αγροτική Πολιτική, η πολιτική προϊόντων φυτικής παραγωγής, η πολιτική προϊόντων ζωικής παραγωγής, η αλιευτική πολιτική, η πολιτική καπνού και η πολιτική βάμβακος. Τέλος, θα παρουσιαστούν οι δυνατότητες που παρέχουν τα ευρωπαϊκά προγράμματα γεωργικής ανάπτυξης, οι εξελίξεις, οι προοπτικές της αγροτικής πολιτικής και το πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εξηγούν την έννοια, το περιεχόμενο και τις αρχές της αγροτικής πολιτικής.
- Κατονομάζουν τους φορείς και τα όργανα αγροτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Αναλύουν τη θέση της γεωργίας στην εθνική οικονομία και τη σημασία της στην εθνική οικονομία και στην κοινωνία.
- Περιγράφουν τα μέτρα και τις μορφές της πολιτικής αγροτικών προϊόντων.
- Χρησιμοποιούν διάφορα εργαλεία παρακολούθησης και διαρκούς ενημέρωσης των μεταβολών, εξελίξεων και αναμορφώσεων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ).
- Αναγνωρίζουν τη σκοπιμότητα ένταξης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων στα προγράμματα γεωργικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ).
- Περιγράφουν το πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ).
- Αξιολογούν κρίσιμα ζητήματα κατά την εφαρμογή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) σε εθνικό και ευρωπαϊκό περιβάλλον.
- Εκτιμούν τα αποτελέσματα της πολιτικής αγροτικών προϊόντων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.3.Δ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να κατανοήσουν τις βασικές αρχές, έννοιες και προσεγγίσεις της λογιστικής επιστήμης, σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο, με εστίαση και εφαρμογή στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

Ειδικότερα, εξετάζονται οι βασικές έννοιες (οικονομική μονάδα, λογιστική μονάδα κ.λπ.) που διέπουν τη λογιστική επιστήμη και αναλύονται οι αρχές και οι κανόνες του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και των βασικών οικονομικών καταστάσεων (ισολογισμοί, καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως, καταστάσεις ταμειακών ροών) και των επιμέρους στοιχείων τους (ενεργητικό, παθητικό κ.λπ.).

Επίσης παρουσιάζονται το περιεχόμενο, η λειτουργία και η λογιστική παρακολούθηση περιουσιακών μεταβολών και στοιχείων απαιτήσεων, ο τρόπος λειτουργίας του λογιστικού κυκλώματος και ο τρόπος σύνταξης καθολικών και ισοζυγίων. Έμφαση δίνεται στον τρόπο που καταγράφονται και απεικονίζονται οι οικονομικές καταστάσεις, ενώ ιδιαίτερη μνεία θα γίνει στον τρόπο φορολόγησης των αγροτικών συνεταιρισμών, των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων (ΚοινΣΕΠ) και κάθε άλλης νομικής μορφής αγροτικής επιχείρησης.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Περιγράφουν τις αρχές και τους κανόνες του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.
- Ερμηνεύουν τη λογιστική ορολογία.
- Περιγράφουν τη ροή των λογιστικών εργασιών στο λογιστικό κύκλωμα της επιχείρησης.
- Ελέγχουν τις διαδικασίες έκδοσης στοιχείων (π.χ. τιμολογίων, δελτίων αποστολής, φορτωτικών και λοιπών εγγράφων).
- Κατονομάζουν τις βασικές οικονομικές καταστάσεις.
- Καταρτίζουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
- Τηρούν τους απαραίτητους αγροτικούς λογαριασμούς.
- Διακρίνουν τις ιδιαιτερότητες της χρηματοοικονομικής λογιστικής στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις.
- Εφαρμόζουν τις λογιστικές αρχές στην καταγραφή και απεικόνιση των οικονομικών μεγεθών των αγροτικών επιχειρήσεων και συνεταιρισμών.
- Μελετούν τον ισολογισμό μιας αγροτικής εκμετάλλευσης.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4)

2.3.Ε ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής ενότητας είναι να καταστήσει τους/τις εκπαιδευομένους/ες γνώστες/τριες της λειτουργίας και της χρήσης των γεωργικών ελκυστήρων και μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται στον αγροτικό τομέα. Η ενότητα πραγματεύεται θέματα που σχετίζονται με τους στόχους, τα προβλήματα και τα στάδια της εκμηχάνισης στην ελληνική γεωργία. Γίνεται αναλυτική παρουσίαση της χρήσης και των χαρακτηριστικών του γεωργικού ελκυστήρα (μηχανική μετάδοση κίνησης, υδραυλικό σύστημα, δυναμοδότης, σύστημα κατεύθυνσης, σύστημα πέδησης) και των μηχανών εσωτερικής καύσης (χαρακτηριστικά και λειτουργία, συστήματα ψύξης, λίπανσης, μεταφοράς καυσίμου, ηλεκτρικό).

Επίσης, στο πλαίσιο της ενότητας, θα αναλυθούν τα μηχανήματα κατεργασίας του εδάφους, τα μηχανήματα πρωτογενούς και δευτερογενούς κατεργασίας, τα μηχανήματα προετοιμασίας της σποροκλίνης, τα μηχανήματα καλλιεργητικών φροντίδων (λιπασματοδιανομείς, σκαλιστήρια), τα μηχανήματα φυτοπροστασίας (ψεκαστικά μηχανήματα υψηλής πίεσης, νεφελοψεκαστήρες, επιπαστήρες), τα μηχανήματα συγκομιδής των καλλιεργειών (θεριζοαλωνιστικές μηχανές, βαμβάκοσυλλεκτικές μηχανές, τευτλοεξαγωγείς, πατατοεξαγωγείς, μηχανήματα συλλογής καρπών) και τα μηχανήματα για χορτοδοτικά φυτά. Ιδιαίτερη μνεία θα γίνει στον τρόπο υπολογισμού του κόστους χρήσης γεωργικών ελκυστήρων και μηχανημάτων και στον τρόπο υπολογισμού ισχύος γεωργικών ελκυστήρων και επιλογής παρελκομένων.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Περιγράφουν τις βασικές λειτουργίες του γεωργικού ελκυστήρα και των γεωργικών μηχανημάτων.
- Αναφέρουν τα μέρη από τα οποία αποτελείται ο γεωργικός ελκυστήρας και τα συστήματά του.
- Προσδιορίζουν τους τύπους των παρελκόμενων μηχανημάτων του γεωργικού ελκυστήρα.
- Εξηγούν τους τρόπους μετάδοσης της δύναμης στα παρελκόμενα μηχανήματα.
- Αναγνωρίζουν τις μεγάλες δυνατότητες που παρέχει ο γεωργικός ελκυστήρας στην εκτέλεση ποικιλόμορφων εργασιών.
- Περιγράφουν τον τρόπο λειτουργίας των αντλιών, των αεροσυμπιεστών και γενικά των βασικών μηχανών και εργαλείων που χρησιμοποιούνται στη γεωργική παραγωγή.
- Διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε τύπου γεωργικού μηχανήματος.
- Αξιοποιούν τα γεωργικά μηχανήματα για να καλύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες των καλλιεργειών.
- Εκτιμούν το κόστος χρήσης των γεωργικών ελκυστήρων και μηχανημάτων.
- Υπολογίζουν την ισχύ για αγορά νέων γεωργικών ελκυστήρων.

- Επιλύουν προβλήματα που αφορούν την ορθή χρήση του γεωργικού ελκυστήρα και των γεωργικών μηχανημάτων.
 - Αξιολογούν τους παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή διαφόρων μηχανημάτων και των παρελκόμενων.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.3.ΣΤ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να έρθουν σε επαφή με τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία. Πιο συγκεκριμένα, η ενότητα πραγματεύεται τις αρχές και μεθόδους εφαρμογής της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας ως ενός ολιστικού συστήματος διαχείρισης της αγροτικής παραγωγής, καθώς επίσης τις καλλιεργητικές πρακτικές που εφαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες του εδάφους και των καλλιεργειών.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας, παρουσιάζονται το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, ο τρόπος οργάνωσης και ελέγχου των βιολογικών προϊόντων στην Ελλάδα, οι παράμετροι περιβάλλοντος και η γονιμότητα εδάφους που επηρεάζουν τη βιοκαλλιέργεια, η διαδικασία μεταχείρισης των φυτικών υπολειμμάτων, η υγιεινή των καλλιεργειών και της εκτροφής ζώων, ο έλεγχος και οι τρόποι αντιμετώπισης των ασθενειών, η οργανική και ανόργανη λίπανση στη βιοκαλλιέργεια, ο ρόλος των ψυχανθών στα συστήματα αμειψισπορών, οι τύποι εκτροφής και τα συστήματα σταβλισμού, οι κώδικες ορθής πρακτικής στη βιολογική κτηνοτροφία, οι μέθοδοι εκτροφής των ζώων σε φυσικό περιβάλλον και οι αρχές καλής διαβίωσης, ενώ ιδιαίτερο κεφάλαιο αποτελεί η οικονομική βιωσιμότητα των βιοκαλλιεργειών και της βιολογικής εκτροφής ζώων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Διακρίνουν τις βασικές διαφορές της συμβατικής και βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.
- Διαχωρίζουν τις μεθόδους βιολογικής λίπανσης και φυτοπροστασίας από τις συμβατικές.
- Αναγνωρίζουν τις ομοιότητες και διαφορές των καλλιεργητικών πρακτικών στη βιολογική καλλιέργεια ομάδων καλλιεργειών.
- Κατηγοριοποιούν τις καλλιεργητικές πρακτικές με βάση τις ανάγκες του εδάφους και των καλλιεργειών.
- Αναθεωρούν πιθανές παγιωμένες πρακτικές της συμβατικής γεωργίας και κτηνοτροφίας και να θέτουν προς αμφισβήτηση τη μακροπρόθεσμη αποτελεσματικότητά τους.
- Περιγράφουν τους τύπους εκτροφής και τα συστήματα σταβλισμού.
- Αντιμετωπίζουν τις ασθένειες των καλλιεργειών και των ζώων με βιολογικά μέσα.

- Εξηγούν τις μεθόδους εκτροφής των ζώων σε φυσικό περιβάλλον.
- Απορρίπτουν τη χρήση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.
- Υιοθετούν τη βιολογική γεωργία ως ένα ολιστικό σύστημα διαχείρισης της αγροτικής παραγωγής.
- Υποδεικνύουν μεθόδους και τεχνικές οι οποίες αποδείχθηκαν κατά το παρελθόν αποτελεσματικές και δεν επιβάρυναν σε βαθμό μη αναστρέψιμο σημαντικούς παράγοντες του περιβάλλοντος.
- Εκτιμούν την οικονομική βιωσιμότητα των βιοκαλλιεργειών και της βιολογικής εκτροφής ζώων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.3.2 ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι/ες τις κατάλληλες επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες σχετικά με τον αγροτικό τομέα και να είναι σε θέση να λειτουργούν ομαδικά, συνεργατικά και με υπευθυνότητα. Η μαθησιακή ενότητα θα πρέπει να διεξαχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν και να εφαρμόσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτούν από τις υπόλοιπες μαθησιακές ενότητες του εξαμήνου. Ενδείκνυται η διεξαγωγή του μαθήματος να πραγματοποιείται πέρα από τις αίθουσες διδασκαλίας και σε αγροτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς όταν είναι εφικτό, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν εμπειρία από πραγματικές συνθήκες λειτουργίας. Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της ενότητας, μπορούν να πραγματοποιηθούν εργαστηριακές ασκήσεις διαθεματικού περιεχομένου σχετικού με τις μαθησιακές ενότητες του Γ' εξαμήνου. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έρθουν σε επαφή με την εφοδιαστική αλυσίδα αγροτικών προϊόντων, με τη φυτοπροστασία, τις αρχές της αγροτικής πολιτικής και λογιστικής, με τους γεωργικούς ελκυστήρες και τις αρχές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εκτελούν τις υποστηρικτικές λειτουργίες της διοίκησης εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Εντοπίζουν τα συμπτώματα/τις προσβολές που προκαλούν τα σημαντικότερα έντομα γεωργικής σημασίας διαφόρων καλλιεργειών.
- Εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα και μέσα αντιμετώπισης των ασθενειών.
- Εκδίδουν τιμολόγια, δελτία αποστολής, φορτωτικές κ.λπ.
- Επιλέγουν τον κατάλληλο τύπο των παρελκομένων μηχανημάτων του γεωργικού ελκυστήρα.
- Υπολογίζουν το κόστος χρήσης των γεωργικών μηχανημάτων.
- Εφαρμόζουν τις αρχές της βιολογικής γεωργίας-κτηνοτροφίας σε

καλλιέργειες και εκτροφές ζώων.

- Αξιοποιούν τις κατάλληλες καλλιεργητικές πρακτικές με βάση τη σύσταση του εδάφους και με χρήση του κατάλληλου μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Παρατηρούν τις διαδικασίες ελέγχου για την πιστοποίηση προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 0 Ε: 3 Σ: 3

2.4 ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός του μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να έρθουν σε επαφή με τους όρους της αειφορίας και της κυκλικής οικονομίας στον αγροτικό τομέα. Στο πλαίσιο της ενότητας γίνεται ανάλυση της αειφορίας στη γεωργική παραγωγή και συγκεκριμένα ο συνδυασμός όλων των παραμέτρων που κάνουν τη γεωργική παραγωγή αειφορική (γεωργικά συστήματα, εισροές-εκροές, διαχείριση κ.λπ.). Παράλληλα αναλύονται οι αειφορικοί δείκτες – με έμφαση στους αγροπεριβαλλοντικούς δείκτες και κατά συνέπεια στο περιβαλλοντικό αποτύπωμα της γεωργικής/κτηνοτροφικής παραγωγής. Επίσης διερευνώνται οι τρόποι εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στον αγροδιατροφικό τομέα και παρουσιάζονται τα εργαλεία της αποτίμησης, με έμφαση στη μεθοδολογία της ανάλυσης κύκλου ζωής. Τέλος, η ενότητα πραγματεύεται την κυκλική οικονομία στον αγροδιατροφικό τομέα, παρουσιάζοντας τις βασικές αρχές της κυκλικής οικονομίας και τις διεργασίες εκείνες που τη συνδέουν με την αειφορική παραγωγή στην ευρωπαϊκή ατζέντα για την κυκλική οικονομία ως το επόμενο βιώσιμο οικονομικό μοντέλο.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναλύουν την έννοια της αειφορικής ανάπτυξης και τους τρεις πυλώνες της αειφορίας στον αγροδιατροφικό τομέα.
- Εξηγούν πώς τα γεωργικά συστήματα συμβάλλουν στην αειφορική παραγωγή και στην υιοθέτηση των στοιχείων της ορθής γεωργικής πρακτικής.
- Αποδέχονται τους περιβαλλοντικούς/αγροπεριβαλλοντικούς δείκτες ως εργαλεία υπολογισμού της αειφορίας μιας αγροδιατροφικής επιχείρησης.
- Χρησιμοποιούν τα εργαλεία και τις μεθόδους εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των γεωργικών πρακτικών, με έμφαση στη μεθοδολογία της ανάλυσης κύκλου ζωής (life cycle assessment).
- Αναγνωρίζουν τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και τη σύνδεσή της με τη βιωσιμότητα μιας αγροδιατροφικής επιχείρησης.

- Υιοθετούν την κυκλική οικονομία ως μια σύγχρονη καινοτόμο διαδικασία του αγροδιατροφικού τομέα.
- Αναλύουν την ευρωπαϊκή στρατηγική για την κυκλική οικονομία και την Πράσινη Συμφωνία.
- Εξοικειωθούν με τους στόχους της αειφορικής ανάπτυξης (SDGs) και τη σχέση τους με την κυκλική οικονομία.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 2 Σ: 4

2.4.B ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα έχει σκοπό να εισαγάγει τους εκπαιδευομένους/ες στην έννοια και στη σημασία της επιχειρηματικότητας στον αγροτικό τομέα, δίνοντας έμφαση στο ρόλο της καινοτομίας και στην κατανόηση των προκλήσεων και δυνατοτήτων που εντοπίζονται στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον, μέσα από παραδείγματα μελετών περίπτωσης και καλών πρακτικών επιχειρηματικότητας και καινοτομίας από ελληνικές και ξένες επιχειρήσεις του αγροτικού κλάδου.

Ειδικότερα, θα παρουσιαστούν οι μορφές και τα διαφορετικά πεδία της επιχειρηματικότητας, τα είδη και οι διαστάσεις της καινοτομίας, τα εθνικά δίκτυα καινοτομίας, η διαχείριση γνώσης και τρόποι κατοχύρωσης βιομηχανικής ιδιοκτησίας, τα χαρακτηριστικά του αγρότη-επιχειρηματία, η διαδικασία εντοπισμού επιχειρηματικών ευκαιριών, οι στρατηγικές της επιχείρησης για το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, τα βήματα κατάρτισης ενός επιχειρηματικού σχεδίου και του business canvas model, οι διαδικασίες έναρξης για κάθε τύπο επιχείρησης, οι κλασικές πηγές χρηματοδότησης και τα εναλλακτικά χρηματοδοτικά εργαλεία. Η παρουσίαση όλων των παραπάνω θα υποστηριχθεί από παραδείγματα καλών πρακτικών από αγροτικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές της επιχειρηματικότητας.
- Διακρίνουν τα είδη και τις διαστάσεις της καινοτομίας.
- Εντοπίζουν τις ευκαιρίες και απειλές στο επιχειρηματικό περιβάλλον μέσα από τη χρήση κατάλληλων εργαλείων.
- Περιγράφουν τα χαρακτηριστικά του αγρότη-επιχειρηματία.
- Αναλύουν τη διαδικασία εντοπισμού επιχειρηματικών ευκαιριών.
- Αξιοποιούν τα εργαλεία της επιστήμης της διοίκησης για τη διαχείριση της τεχνολογίας και τη δημιουργία αξίας.
- Προσδιορίζουν τους τρόπους κατοχύρωσης βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

- Ακολουθούν τις διαδικασίες διαμόρφωσης της στρατηγικής της επιχείρησης.
 - Αναλύουν τις εναλλακτικές στρατηγικές επιλογές που μπορεί να ακολουθήσει μια επιχείρηση.
 - Επιλέγουν την κατάλληλη στρατηγική επίτευξης βιώσιμου ανταγωνιστικού πλεονάσματος.
 - Σχεδιάζουν τα βήματα κατάρτισης ενός επιχειρηματικού σχεδίου και ενός business canvas model.
 - Παραθέτουν τις διαδικασίες έναρξης για κάθε τύπο επιχείρησης στον αγροτικό κλάδο.
 - Συγκρίνουν τις διαθέσιμες κλασικές και εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 2 Ε: 2 Σ: 4

2.4.Γ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η μαθησιακή ενότητα αποτελεί μια εισαγωγή στις έννοιες και πρακτικές του αγροτουρισμού και στο σχεδιασμό σχετικών προγραμμάτων. Πιο συγκεκριμένα, θα παρουσιαστούν το εννοιολογικό πλαίσιο, η οικονομική σημασία, οι διεθνείς τάσεις και τα αποτελέσματα του μαζικού τουρισμού στην οικονομία, στην κοινωνία, στους φυσικούς πόρους και στα οικοσυστήματα. Στο πλαίσιο της ενότητας θα γίνει επίσης μια θεωρητική προσέγγιση στην έννοια και στις αρχές του βιώσιμου τουρισμού, στα χαρακτηριστικά της αγροτουριστικής ζήτησης, στην ευρωπαϊκή και εθνική πολιτική για τον αγροτουρισμό και στο θεσμικό πλαίσιο στήριξης. Επίσης θα αναλυθούν το εννοιολογικό περιεχόμενο του αγροτουρισμού, τα είδη αγροτουριστικών επιχειρήσεων, τα στάδια της εξέλιξης του κύκλου ζωής ενός τουριστικού προορισμού, τα βασικά χαρακτηριστικά του αγροτικού χώρου και οι κύριοι αγροτουριστικοί προορισμοί στην Ελλάδα. Τέλος, θα αναλυθούν τα στάδια και οι διαδικασίες σχεδιασμού αγροτουριστικών δράσεων και η σημαντικότητα της δικτύωσης μεταξύ αγροτουριστικών επιχειρήσεων, μέσα από πρακτικές εφαρμογές και μελέτες περιπτώσεων αγροτουρισμού από τον ελληνικό και ευρωπαϊκό χώρο.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναλύουν τις βασικές και κρίσιμες έννοιες και θεωρίες της τουριστικής ανάπτυξης και των (εναλλακτικών) μορφών τουρισμού.
- Περιγράφουν τα αποτελέσματα του τουρισμού στην οικονομία, στην κοινωνία, στους φυσικούς πόρους και στα οικοσυστήματα.
- Προσδιορίζουν τη σχέση μεταξύ του αγροτουρισμού και της αειφόρου αγροτικής ανάπτυξης.
- Διακρίνουν τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές αγροτουριστικής ανάπτυξης.

- Αναπτύσσουν ένα σχέδιο αγροτουριστικής δράσης.
- Αξιολογούν περιπτώσεις αγροτουρισμού από τον ελληνικό και ευρωπαϊκό χώρο.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.4.Δ ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ – ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΠΟΡΩΝ

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευομένων με θέματα που αφορούν την εφαρμογή σύγχρονων και καινοτόμων τεχνολογιών και εφαρμογών γεωργίας ακριβείας, με έμφαση στην ορθολογική διαχείριση των συντελεστών παραγωγής, στη μείωση του κόστους παραγωγής και τελικά στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της γεωργικής παραγωγής. Ειδικότερα, θα παρουσιαστούν οι βασικές αρχές της γεωργίας ακριβείας, τα κύρια συστήματα που την απαρτίζουν και οι εφαρμογές σε διαφορετικές καλλιέργειες. Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στα εργαλεία, στην τεχνολογία και στις μεθόδους για την εφαρμογή της χωρικά διαφοροποιημένης καλλιέργειας στα συνήθη συστήματα παραγωγής. Τέλος, θα αναλυθούν οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων, οι μέθοδοι σχεδιασμού, οργάνωσης (και αναδιοργάνωσης) και οικονομικού προγραμματισμού των αγροτικών εκμεταλλεύσεων για την υιοθέτηση της γεωργίας ακριβείας και των νέων τεχνολογιών στον αγροτικό χώρο.

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα της γεωργίας ακριβείας και των πλεονεκτημάτων της.
- Αναλύουν τις βασικές αρχές της γεωργίας ακριβείας.
- Προσδιορίζουν την τεχνολογία που απαιτείται για την εφαρμογή της.
- Περιγράφουν τις μεθόδους δημιουργίας ζωνών διαχείρισης.
- Επιλέγουν εργαλεία και μεθόδους της γεωργίας ακριβείας στα διαφορετικά καλλιεργητικά συστήματα.
- Ερμηνεύουν δεδομένα εργαλείων γεωργίας ακριβείας.
- Υπολογίζουν τα οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη που επιβάλλουν την υιοθέτηση πρακτικών γεωργίας ακριβείας σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.
- Εφαρμόζουν ένα πρόγραμμα γεωργίας ακριβείας στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις.
- Εκτιμούν τη χρήση της γεωργικής τεχνολογίας στη διαχείριση της αγροτικής επιχείρησης.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.4.Ε ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ)

● **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός μαθησιακής ενότητας είναι να προσφέρει στους εκπαιδευόμενους/ες εκείνες τις γνώσεις και μαθησιακές εμπειρίες που θα τους επιτρέψουν να κατανοήσουν τους βασικούς μηχανισμούς, τις διαδικασίες, προσεγγίσεις και πολιτικές του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης. Ειδικότερα, θα παρουσιαστούν το θεσμικό πλαίσιο, οι ενδιαμέσοι φορείς διαχείρισης, οι ομάδες τοπικής δράσης, τα μέτρα, υπομέτρα και δράσεις του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης, το περιεχόμενο των προσκλήσεων, τα καθεστώτα ενίσχυσης και οι επιλέξιμες κατηγορίες επιδότησης επιχειρησιακών σχεδίων, οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την υποβολή και υλοποίηση έργων, οι διαδικασίες εκταμίευσης των επιδοτήσεων, οι δεσμεύσεις και μακροχρόνιες υποχρεώσεις των δικαιούχων. Έμφαση θα δοθεί στα προγράμματα εγκατάστασης νέων αγροτών που αφορούν την παροχή κατ' αποκοπή οικονομικών ενισχύσεων σε νέους για την είσοδο και παραμονή στη γεωργική απασχόληση και την πρώτη τους εγκατάσταση σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, όπως επίσης και στις προσκλήσεις που αφορούν σχέδια βελτίωσης για τη στήριξη και τον εκσυγχρονισμό της πρωτογενούς παραγωγής. Τέλος, θα παρουσιαστεί ο τρόπος λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).

● **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) για την οικονομία και την ανάπτυξη της υπαίθρου.
- Αναλύουν το θεσμικό πλαίσιο και τις πολιτικές του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).
- Προσδιορίζουν το ρόλο των ενδιαμέσων φορέων διαχείρισης και των ομάδων τοπικής δράσης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).
- Παρουσιάζουν τα μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).
- Περιγράφουν τις διαδικασίες υποβολής και υλοποίησης έργων στο πλαίσιο των προσκλήσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).
- Επιλέγουν το κατάλληλο πρόγραμμα σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησης.
- Ελέγχουν την επιλεξιμότητα της επιχείρησης σύμφωνα με την πρόσκληση.
- Περιγράφουν τα κύρια στοιχεία των προγραμμάτων εγκατάστασης νέων αγροτών και των προγραμμάτων για τα σχέδια βελτίωσης.
- Χρησιμοποιούν το πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ).

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θ: 3 Ε: 0 Σ: 3

2.4.ΣΤ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η θεματολογία της παρούσας μαθησιακής ενότητας στοχεύει στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στους τρόπους ορθής πρακτικής και υγιεινής κατά την παραγωγή, επεξεργασία, τυποποίηση και διακίνηση των διαφόρων αγροτικών προϊόντων και τροφίμων. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα κοινοτικά νομοθετικά και προληπτικά μέτρα ελέγχου της υγιεινής σε όλα τα στάδια και τα συστήματα διασφάλισης ποιότητας. Επίσης αναπτύσσονται και επεξηγούνται με παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης οι απαιτήσεις των διαφορετικών συστημάτων διαχείρισης ποιότητας (HACCP, ISO 9001, ISO 22000, ISO 14001 και EMAS), οι κίνδυνοι ασφάλειας τροφίμων, τα μέτρα ελέγχου των κινδύνων αυτών, ο τρόπος κατηγοριοποίησης των μέτρων ελέγχου, καθώς και οι απαιτήσεις των συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης φυτικής παραγωγής (Agro, Eurepgar, Globalgar).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά ποιότητας σημαντικών τροφίμων.
- Εντοπίζουν τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά της ορθής πρακτικής και υγιεινής σε όλα τα στάδια παραγωγής και τυποποίησης των διαφόρων αγροτικών προϊόντων και τροφίμων.
- Διακρίνουν τους βασικούς μικροβιολογικούς, φυσικούς και χημικούς κινδύνους κατά την πρωτογενή παραγωγή, την επεξεργασία, συντήρηση, αποθήκευση και διακίνηση των τροφίμων.
- Εκτιμούν το ρόλο της ιχνηλασιμότητας, του ποιοτικού ελέγχου και της συσκευασίας στην ασφάλεια των αγροτικών προϊόντων και τροφίμων.
- Αποκωδικοποιούν τις απαιτήσεις των διαφορετικών συστημάτων διαχείρισης ποιότητας (HACCP, ISO 9001, ISO 22000, ISO 14001 και EMAS).
- Κατηγοριοποιούν τα μέτρα ελέγχου κινδύνων ασφάλειας τροφίμων.
- Εφαρμόζουν τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας σε επιχειρήσεις επεξεργασίας τροφίμων.
- Συγκρίνουν τις απαιτήσεις των διαφορετικών συστημάτων διαχείρισης (Agro, Eurepgar, Globalgar).
- Λειτουργούν υποστηρικτικά στη δημιουργία ενός συστήματος διασφάλισης ποιότητας.
- Αξιολογούν ευρήματα επιθεωρήσεων ως προς τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των συστημάτων διαχείρισης.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.4.Z ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι/ες τις κατάλληλες επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες σχετικά με τον αγροτικό τομέα και να είναι σε θέση να λειτουργούν ομαδικά, συνεργατικά και με υπευθυνότητα. Η μαθησιακή ενότητα θα πρέπει να διεξαχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να εξοικειωθούν και να εφαρμόσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτούν από τις υπόλοιπες μαθησιακές ενότητες του εξαμήνου. Ενδείκνυται η διεξαγωγή του μαθήματος να πραγματοποιείται πέρα από τις αίθουσες διδασκαλίας και σε αγροτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς όταν είναι εφικτό, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν εμπειρία από πραγματικές συνθήκες λειτουργίας. Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της ενότητας, μπορούν να πραγματοποιηθούν εργαστηριακές ασκήσεις διαθεματικού περιεχομένου σχετικού με τις μαθησιακές ενότητες του Δ' εξαμήνου. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έρθουν σε επαφή με την κυκλική οικονομία, την καινοτομία, τον αγροτουρισμό, τη γεωργία ακριβείας, τα προγράμματα ΠΑΑ και τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Χρησιμοποιούν εργαλεία και μεθόδους εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των γεωργικών πρακτικών.
- Εφαρμόζουν την κυκλική οικονομία ως μια σύγχρονη καινοτόμο διαδικασία του αγροτικού και κτηνοτροφικού τομέα.
- Διατυπώνουν καινοτόμες επιχειρηματικές προτάσεις.
- Επιλέγουν την κατάλληλη στρατηγική επίτευξης βιώσιμου ανταγωνιστικού πλεονάσματος.
- Συμμετέχουν στην κατάρτιση ενός επιχειρηματικού σχεδίου.
- Αναπτύσσουν ένα σχέδιο αγροτουριστικής δράσης.
- Χρησιμοποιούν εργαλεία και μεθόδους της γεωργίας ακριβείας στα διαφορετικά καλλιεργητικά συστήματα.
- Εφαρμόζουν ένα πρόγραμμα γεωργίας ακριβείας στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις.
- Σχεδιάζουν τη γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή.
- Εξετάζουν τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες που απορρέουν μέσω στήριξης από προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.
- Αξιολογούν την οικονομική κατάσταση μιας γεωργικής και κτηνοτροφικής επιχείρησης.
- Εφαρμόζουν τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας σε μια επιχείρηση επεξεργασίας τροφίμων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θ: 0 Ε: 3 Σ: 3

Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

1.1 Θεωρητική κατάρτιση

Αναγκαίος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Πίνακας μαρκαδόρου (Whiteboard)
- Βιντεοπροβολέας (Projector)
- Φορητός υπολογιστής (Laptop)
- Σύνδεση στο internet
- Σουίτα εφαρμογών γραφείου

Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Διαδραστικός πίνακας

1.2 Εργαστήρια

Αναγκαίος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Projector
- Πλήρες ηχητικό σύστημα
- Προσωπικοί υπολογιστές για κάθε εκπαιδευόμενο/η με εγκατεστημένες τις κατάλληλες εφαρμογές γραφείου και σύνδεση στο διαδίκτυο

Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

Για την επίδειξη ορισμένων ειδικών θεμάτων θα απαιτηθούν μικροσκόπιο, στερεοσκόπιο, ελκυστήρας και ειδικά γεωργικά μηχανήματα.

Επιπλέον, στα τεχνικά αντικείμενα θα απαιτηθεί υλικό επίδειξης (π.χ. μοντέλα, χάρτες, διαγράμματα, γραφήματα κ.λπ.), το οποίο εναλλακτικά μπορεί να αναζητηθεί και να προβληθεί ηλεκτρονικά.

2. Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής

κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευομένους/ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ένα αλληλεπιδραστικό περιβάλλον μάθησης υποστηρίζουν η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών, όπως ο καταιγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους από τη θεματολογία κάθε μαθησιακής ενότητας, καθώς και από τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (project), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και υπό την

καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/τριών, ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Οι παραπάνω δραστηριότητες μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα – ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΙΕΚ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκηση/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και στο επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010), όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/03-02-89), όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β/2015), όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 3938/Β/26-08-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ5/97484, με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 4146/Β/09-09-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας (καθώς και ο σχετικός αναγκαίος εξοπλισμός) για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

3.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Οι κίνδυνοι που παραμονεύουν στους χώρους της εκπαίδευσης και κατάρτισης τις περισσότερες φορές είναι σχεδόν ίδιοι με τους κινδύνους που υπάρχουν σε κάθε άλλο χώρο εργασίας. Η ιδιαιτερότητα όμως στην περίπτωση αυτή είναι ότι στους χώρους κατάρτισης κινούνται εκπαιδευόμενοι/ες οι οποίοι/ες είναι περισσότερο ευάλωτοι/ες λόγω του νεαρού της ηλικίας, άπειροι/ες και συχνά αγνοούν τους κινδύνους που απειλούν την ασφάλεια και την υγεία τους, με αποτέλεσμα να γίνονται πολλές φορές επικίνδυνοι/ες ακόμη και για τον ίδιο τους τον εαυτό. Ο ρόλος της εκπαίδευσης στην εξοικείωση και την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία (ΥΑΕ) είναι πολύ σημαντικός. Χρειάζεται να γίνει μια θεωρητική προσέγγιση θεμάτων υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας. Πρέπει να γίνεται αναφορά στην ευρωπαϊκή πολιτική της υγείας και ασφάλειας στην εργασία και να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα ασφάλειας. Τόσο στις επισκέψεις σε χώρους επιχειρήσεων όσο και σε εργαστήρια θα πρέπει να τηρούνται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας, όπως

προσδιορίζονται από τις κείμενες διατάξεις περί ασφάλειας σε χώρους και υποδομές.

3.2 Μέσα ατομικής προστασίας

Σε περίπτωση εκπαιδευτικής επίσκεψης σε αγροτική επιχείρηση / αγροτικό οργανισμό, αγρό ή κτηνοτροφική εγκατάσταση κατά τη διάρκεια των σπουδών, πρέπει να τηρούνται όλοι οι επιπρόσθετοι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας που ισχύουν στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις/οργανισμούς. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι μέσα ατομικής προστασίας:

- Φόρμες εργασίας
- Ποδιές εργαστηρίου
- Υποδήματα ασφαλείας
- Ποδονάρια
- Μάσκες ασφαλείας
- Γάντια εργασίας
- Προστατευτικά γυαλιά.

***Μέρος Δ' – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ***

1. Ο Θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της οι πρακτικά ασκούμενοι/ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και στην προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία – μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους εκπαιδευομένους των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για το θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία, και οι οποίες αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8) ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Η περίοδος της πρακτικής άσκησης της ειδικότητας «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης του Δ' εξαμήνου, και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται οι φορείς:

- α) Προσωρινής απασχόλησης
- β) Τα νυχτερινά κέντρα
- γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης
- δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών

ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/η εκπαιδευόμενος/η ΙΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον/την εργοδότη/τρια, η οποία θεωρείται από το ΙΕΚ φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκούμενων. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο/η εργοδότης/τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή/τρια στο χώρο εργασίας», ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/α πρακτικά ασκούμενος/η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στο χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον εκπαιδευτή/τρια στο χώρο εργασίας.

2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η

2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας», οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το Δ' εξάμηνο φοίτησης στα ΙΕΚ. Στην περίπτωση αυτή μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.⁴ Στη συνέχεια παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων.

⁴ ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

➤ **Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων**

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Δυνατότητα αποζημίωσης, η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του/της εργοδότη/τριας να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότη/τρια) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.
4. Δικαίωμα αναφοράς στο ΙΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης.
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΙΕΚ εποπτείας.
6. Αλλαγή εργοδότη/τριας, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

➤ **Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων**

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του/της εργοδότη/τριας.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του/της εργοδότη/τριας.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του/της εργοδότη/τριας.
5. Προσκόμιση –όπου απαιτείται– όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στο ΙΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του/της ασκούμενου/ης της επιχείρησης και του ΙΕΚ εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΙΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και περιγράφονται συνοπτικά τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στο χώρο πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στο ΙΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο.
10. Υποβολή μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης στο ΙΕΚ φοίτησης συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες

εκθέσεις, το χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοση του/της πρακτικά ασκούμενου/ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον/την εργοδότη/τρια-νόμιμο/η εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.

11. Άμεση ενημέρωση του ΙΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/η την πρακτική άσκηση για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος στον ίδιο ή σε άλλον φορέα απασχόλησης (εργοδότη/τρια), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον/την εργοδότη/τρια, τότε οφείλει ο/η τελευταίος/α να ενημερώσει άμεσα το ΙΕΚ φοίτησης του πρακτικά ασκούμενου/ης.

2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου/ης του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» οι εκπαιδευόμενοι/ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε **τομείς** που σχετίζονται με φορείς του δημόσιου τομέα, σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ή επιχείρηση, σε αντικείμενα αντίστοιχα της ειδικότητας του καταρτιζομένου/ης (όπως διευθύνσεις αγροτικής οικονομίας των αποκεντρωμένων διοικήσεων περιφερειών, τμήματα αγροτικής ανάπτυξης και ελέγχων [πρώην ΚΕΠΠΥΕΛ], συμβουλευτικές επιχειρήσεις σχετικές με τον αγροτικό τομέα, επιχειρήσεις γεωργικών φαρμάκων, γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, θερμοκηπιακές μονάδες, εταιρείες παραγωγής σποροφύτων), **σε φορείς/επιχειρήσεις όπως** φορείς πιστοποίησης αγροτικών προϊόντων, εταιρείες παραγωγής τροφίμων, εταιρείες μεταποίησης γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, αγροτικούς συνεταιρισμούς, αγροτουριστικές επιχειρήσεις και εταιρείες γεωργικών μηχανημάτων, και σε **θέσεις εργασίας** ως βοηθοί σε διοικητικές θέσεις δημόσιων υπηρεσιών σχετικών με τον αγροδιατροφικό τομέα, βοηθοί σε διοικητικές θέσεις αγροδιατροφικών επιχειρήσεων, γεωργικών φαρμάκων, ως υπεύθυνοι/ες παραγωγής σε θερμοκηπιακές μονάδες, ως στελέχη διοίκησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων, συνεταιρισμών και αγροτουριστικών επιχειρήσεων.

3. Οδηγίες για τους/τις εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης

Οι εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και να λαμβάνουν υπόψη τους κάποια δεδομένα με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης αλλά και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:⁵

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στο χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων εγκαταστάσεων, μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου/ης εκπαιδευτή/τριας για τους εκπαιδευομένους/ες.
- Τήρηση συνθηκών υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
- Ενημέρωση των πρακτικά ασκούμενων για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και διευκόλυνση της ομαλής ένταξής τους στο εργασιακό περιβάλλον.
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στους/στις πρακτικά ασκούμενους/ες.
- Τήρηση των όρων της σύμβασης πρακτικής άσκησης και στόχευση στα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης όπως αυτά ορίζονται στον Οδηγό Κατάρτισης της ειδικότητας.
- Απαγόρευση υπέρβασης του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.
- Απαγόρευση πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00-06:00), την Κυριακή και στις επίσημες αργίες.
- Συμπλήρωση και καταχώριση του ειδικού εντύπου «Ε3.5 Αναγγελία Έναρξης/Μεταβολών Πρακτικής Άσκησης» σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του αρμόδιου υπουργείου, την έναρξη της πρακτικής άσκησης και τη λήξη αυτής για κάθε πρακτικά ασκούμενο/η. Οι εργοδότες/τριες του Δημοσίου υποχρεούνται επιπλέον να καταχωρίζουν το απογραφικό δελτίο κάθε πρακτικά ασκούμενου/ης στο Μητρώο Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο εργοδότη/τριας, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.
- Ο ανώτατος αριθμός πρακτικά ασκούμενων ανά εργοδότη/τρια εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την Επιθεώρηση Εργασίας. Ειδικότερα:
 - α) Οι ατομικές επιχειρήσεις, χωρίς κανέναν εργαζόμενο/η, μπορούν να δέχονται έναν (1) πρακτικά ασκούμενο/η.
 - β) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν 1-10 άτομα μπορούν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης που αντιστοιχούν στο 25% (1-2 άτομα) των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα για εργοδότες/τριες που

⁵ Σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών/τριών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, βλ. ΦΕΚ 3938/Β/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

απασχολούν 1-5 άτομα, το αποτέλεσμα της ποσόστωσης στρογγυλοποιείται προς τα κάτω, ενώ για εργοδότες/τριες που απασχολούν από 6-10 άτομα τα αποτελέσματα της ποσόστωσης στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω.

γ) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν από 10 και πάνω εργαζομένους/ες μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας, με ανώτατο όριο τα σαράντα (40) άτομα σε κάθε περίπτωση.

δ) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν πάνω 250 εργαζομένους/ες μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας ανά υποκατάστημα, με ανώτατο όριο τα σαράντα (40) άτομα σε κάθε περίπτωση, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση είναι μεγαλύτερος. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα οποία δεν διαθέτουν υποκαταστήματα μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των υπαλλήλων τους.

- Σε περίπτωση που ο/η εργοδότης/τρια παρέχει παράλληλα θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων, τα ανωτέρω ποσοστά λειτουργούν σωρευτικά.

4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/η εργοδότης/τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή/τρια στο χώρο εργασίας», ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών/τριών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/τρια είναι το συνδετικό πρόσωπο του/της εργοδότη/τριας της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΙΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση, το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκούμενων.

5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της *πρακτικής άσκησης* επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, των επαγγελματικών δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των σπουδαστών/τριών ΙΕΚ, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στο χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι πρακτικά ασκούμενοι/ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και οι οποίες δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική

κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής / αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Στέλεχος διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

Πίνακας 4. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
<p>A. «Ίδρυση και οργάνωση αγροτικής εκμετάλλευσης»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Επίβλεψη και συντονισμός των διαδικασιών ίδρυσης της αγροτικής εκμετάλλευσης, βάσει συγκεκριμένου επιχειρηματικού πλάνου, εφαρμόζοντας το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο και τηρώντας τις προδιαγραφές/παραμέτρους αγροτικής παραγωγής ● Ανάπτυξη στρατηγικών επιχειρησιακής ανάπτυξης, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εργαλεία στρατηγικού σχεδιασμού, όπως είναι η έρευνα αγοράς, το 	<ul style="list-style-type: none"> ● Απολύτως αναγκαίος εξοπλισμός: πίνακας κιμωλίας ή μαρκαδόρου, βιντεοπροβολέας (projector) με ηχητικό σύστημα ● Επιθυμητός εξοπλισμός: ατομικός Η/Υ ανά σπουδαστή/τρια

	<p>επιχειρηματικό σχέδιο κ.ά.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη στρατηγικών επιχειρησιακής ανάπτυξης, σύμφωνα με τις βασικές παραμέτρους καλλιέργειας, τη ροή της παραγωγικής διαδικασίας, και με γνώμονα την αειφορία και την προστασία του περιβάλλοντος • Διερεύνηση και λήψη αποφάσεων για τη διάθεση των προϊόντων της εκμετάλλευσής του/της και την τυχόν μεταποίηση ή τυποποίησή τους στην εκμετάλλευση • Στελέχωση της επιχείρησης με το κατάλληλο μόνιμο ή/και εποχιακό προσωπικό, βάσει συγκεκριμένου επιχειρηματικού πλάνου 	
<p>Β. «Διοίκηση και διαχείριση αγροτικής εκμετάλλευσης»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός και ανάλυση των χρηματοδοτικών του/της αναγκών, παρακολούθηση των επενδυτικών ευκαιριών και δυνατοτήτων που του/της παρέχουν τα προγράμματα της ΕΕ, ένταξη κατά περίπτωση στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Επιδοτήσεων, στο Σύστημα Εξισωτικών Αποζημιώσεων κ.λπ., με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη της επιχείρησης 	<ul style="list-style-type: none"> • Απολύτως αναγκαίος εξοπλισμός: πίνακας κιμωλίας ή μαρκαδόρου, βιντεοπροβολέας (projector) με ηχητικό σύστημα • Επιθυμητός εξοπλισμός: ατομικός Η/Υ ανά σπουδαστή/τρια

	<ul style="list-style-type: none"> ● Ανάλυση του επιχειρηματικού εξωτερικού περιβάλλοντος (εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές) στο οποίο δραστηριοποιείται, διαβάζοντας τον τύπο, συμμετέχοντας σε ημερίδες κ.λπ., προκειμένου να είναι εφικτή η λήψη ορθολογικότερων αποφάσεων ● Επιλογή και εκπαίδευση (εφόσον κριθεί αναγκαίο) του μόνιμου ή εποχιακού προσωπικού της εκμετάλλευσής του/της, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας ● Οργάνωση και διαχείριση της αποθήκης, πραγματοποιώντας συστηματικούς ελέγχους και απογραφή προϊόντων (πολλαπλασιαστικό και αναπαραγωγικό υλικό φυτικής, ζωικής και αλιευτικής παραγωγής, λιπάσματα, γεωργικά φάρμακα, ζωοτροφές, μηχανές και κατασκευές, υλικά συσκευασίας κ.ά.). ● Τήρηση των προβλεπόμενων λογιστικών βιβλίων, καθώς και φακέλων με όλα τα παραστατικά, και παρακολούθηση της πορείας των ταμειακών ροών, ενώ ταυτόχρονα θα είναι ικανός/ή για 	
--	---	--

	<p>την εκπλήρωση όλων των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων (κατά περίπτωση, ζητά τη συνδρομή λογιστή-φοροτεχνικού) για να είναι οικονομικά ενήμερος/η</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τακτοποίηση των οφειλών του/της ή είσπραξη των ποσών που δικαιούται, ώστε να είναι οικονομικά βιώσιμη η επιχείρησή του/της • Οργάνωση και τήρηση πλήρους αρχείου και φακέλων με τα έγγραφα της αγροτικής επιχείρησης εφόσον υπάρχει και λειτουργεί όλος ο αναγκαίος σύγχρονος εξοπλισμός γραφείου, για να υπάρχει συνέχεια στην επιχείρηση 	
<p>Γ. «Καλλιέργεια αγροτικών προϊόντων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οργάνωση των αγροτικών εργασιών προσαρμόζοντας τις έτσι ώστε να επιτυγχάνεται το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τη λειτουργία της εκμετάλλευσης • Εξοπλισμός της εκμετάλλευσης επιλέγοντας τα απαραίτητα γεωργικά εργαλεία και μηχανήματα • Παραγωγή των δικών του/της γεωργικών προϊόντων προσαρμόζοντάς τα ανάλογα με το είδος της 	<ul style="list-style-type: none"> • Απολύτως αναγκαίος εξοπλισμός: πίνακας κιμωλίας ή μαρκαδόρου, βιντεοπροβολέας (projector) με ηχητικό σύστημα • Επιθυμητός εξοπλισμός: ατομικός Η/Υ ανά σπουδαστή/τρια

	<p>εκμετάλλευσης και τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Προσανατολισμός της αγροτικής παραγωγής σε προϊόντα ΠΟΠ εντάσσοντάς τα στο «καλάθι αγροτικών προϊόντων» της εκάστοτε περιοχής ● Εφαρμογή τεχνικών βιολογικής καλλιέργειας και κομποστοποίησης, αξιοποιώντας αειφορικά συστήματα καλλιέργειας και προστασίας της αγροτικής παραγωγής ● Αναγνώριση της ανάγκης προώθησης εναλλακτικών μορφών αγροτικής καλλιέργειας, εναρμονιζόμενος/η με τις αρχές της αειφορίας ● Επιμέλεια της διαμόρφωσης και διαχείρισης των αποθηκευτικών χώρων, ακολουθώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας 	
<p>Δ. «Προώθηση και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Λήψη αποφάσεων για το είδος του εξοπλισμού που απαιτείται προσαρμόζοντας τις υφιστάμενες υποδομές της αγροτικής εκμετάλλευσης ● Συμμετοχή σε δίκτυα ομοειδών επιχειρήσεων (ομάδα παραγωγών, αγροτικός συνεταιρισμός κ.λπ.), με στόχο την καλύτερη 	<ul style="list-style-type: none"> ● Απολύτως αναγκαίος εξοπλισμός: πίνακας κιμωλίας ή μαρκαδόρου, βιντεοπροβολέας (projector) με ηχητικό σύστημα ● Επιθυμητός εξοπλισμός: ατομικός Η/Υ ανά σπουδαστή/τρια

	<p>προώθηση και διανομή των προϊόντων του/της</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Εκπαίδευση στη λειτουργία του σχετικού μηχανολογικού εξοπλισμού (μεταποίηση/τυποποίηση/συσκευασία των προϊόντων του/της) θέτοντάς τον σε λειτουργία ● Εντοπισμός τυχόν βλαβών του μηχανολογικού εξοπλισμού αποκαθιστώντας τες ο/η ίδιος/α ή αναθέτοντας τες σε ειδικό ● Προμήθεια του κατάλληλου μηχανολογικού εξοπλισμού που σχετίζεται με τη μεταποίηση/τυποποίηση/συσκευασία αγροτικών προϊόντων ή με τη δημιουργία προϊόντων οικοτεχνίας και λαϊκής τέχνης ● Συμμετοχή στη μεταποιητική διαδικασία επιβλέποντας όλες τις φάσεις της ● Έλεγχος της ποιότητας των πρώτων υλών ακολουθώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας ● Εφαρμογή φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων μεταποίησης αποφεύγοντας την ένταση της τεχνολογίας ● Εφαρμογή κατάλληλων 	
--	--	--

	<p>τεχνικών κοστολόγησης ανάλογα με τη φύση των προϊόντων και το μέγεθος της αγροτικής εκμετάλλευσης</p> <ul style="list-style-type: none">● Παραγωγή των αγροτικών προϊόντων της εκμετάλλευσης διαθέτοντάς τα μέσω συγκεκριμένων καναλιών διανομής● Διαμόρφωση εκθετηρίου και σημείου πώλησης των αγροτικών προϊόντων που παράγει η εκμετάλλευση● Συμμετοχή σε εκθέσεις προώθησης τοπικών προϊόντων τηρώντας το σχέδιο μάρκετινγκ που έχει καταρτίσει● Προώθηση των αγροτικών προϊόντων της εκμετάλλευσης τηρώντας όλες τις νόμιμες υποχρεώσεις του/της	
--	---	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών

Μαθησιακή ενότητα	Ειδικότητα εκπαιδευτή/τριας
Α΄ Εξάμηνο	
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01:Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) κατεύθυνσης Οικονομικών ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Λογιστικής του ενοποιημένου κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 80:Οικονομίας</p>
ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΖΩΟΤΕΧΝΙΑ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01:Γεωπονίας
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01:Γεωπονίας
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01:Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) κατεύθυνσης Οικονομικών ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Λογιστικής του ενοποιημένου κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 80:Οικονομίας</p>
ΑΓΓΛΙΚΑ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 06: Αγγλικής Γλώσσας ή ισότιμο πτυχίο ειδικότητας – ειδίκευσης που επιτρέπει τη διδασκαλία του μαθήματος
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) κατεύθυνσης Πληροφορικής του κλάδου εκπαιδευτικών

	ΠΕ 86:Πληροφορικής
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p>
Β΄ Εξάμηνο	
ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) κατεύθυνσης Οικονομικών ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Λογιστικής του ενοποιημένου κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 80: Οικονομίας</p>
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ – ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p>
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης</p>

	Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) κατεύθυνσης Οικονομικών ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Λογιστικής του ενοποιημένου κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 80: Οικονομίας
ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΑ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) κατεύθυνσης Οικονομικών ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Λογιστικής του ενοποιημένου κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 80: Οικονομίας</p>
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ (SOCIAL MEDIA)	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) κατεύθυνσης πληροφορικής του κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 86: Πληροφορικής ή ισότιμο πτυχίο ειδικότητας – ειδίκευσης που επιτρέπει τη διδασκαλία του μαθήματος
Γ' Εξάμηνο	
ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονία</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) κατεύθυνσης Οικονομικών ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Λογιστικής του</p>

	ενοποιημένου κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 80: Οικονομίας
ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) κατεύθυνσης Οικονομικών ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Λογιστικής του ενοποιημένου κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 80: Οικονομίας
ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας
Δ' Εξάμηνο	
ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6)

	Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) κατεύθυνσης Οικονομικών ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Λογιστικής του ενοποιημένου κλάδου εκπαιδευτικών ΠΕ 80: Οικονομίας</p>
ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p>
ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ – ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΠΟΡΩΝ	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p>
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ)	<p>Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p> <p>Ελλείπει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας</p>
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ	Πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης

ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ	ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας με κατεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας ΠΕ 88.01: Γεωπονίας Ελλείψει αυτών, πτυχιούχοι Ανώτατης Εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ (Επιπέδου 6) Γεωπονίας όλων των κατευθύνσεων ΠΕ 88.01: Γεωπονίας
-----------------------------------	--

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

- Giles, T. Stansfield, M. (1995). *The farmer as manager* (2nd ed.). Oxford: CAB International.
- Gliessman, S. R. (2015). *Agroecology: the ecology of sustainable food systems* (3rd ed.). Boca Raton, FL: CRC Press.
- Holmgren, D. (2002). *Permaculture: principles and pathways beyond sustainability*. Holmgren Design Services, Hepburn, Vic.
- Kohls, R. L. & Uhl, J. N. (2002). *Marketing of agricultural products*. USA: Prentice-Hall.
- Philippe, A. & Lucier, S. (2019). *Μάρκετινγκ αγροτικών προϊόντων και τροφίμων* (απόδοση στα ελληνικά). Αθήνα: Προπομπός.
- Βενιέρης, Γ. (2005). *Λογιστική κόστους* (2η έκδοση). Αθήνα: Interbooks.
- Βλάχος, Δ. Γ. (επιμ.) (2005). *Περιβάλλον και ανάπτυξη: διαλεκτικές σχέσεις και διεπιστημονικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις.
- Δημοπούλου-Δημάκη, Ι. (2006). *Διοικητική λογιστική: κοστολόγηση, προϋπολογισμοί, λήψη αποφάσεων*. Αθήνα: Interbooks.
- Καμενίδης, Χ. (2004). *Αγροτικό Μάρκετινγκ*. Αθήνα: Εκδόσεις Χάρις.
- Καμενίδης, Χ. (2004). *Συνεταιρισμοί*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.
- Καρυπίδης, Φ. (2008). *Ειδικά θέματα ποιότητας: Εφαρμογή στη γεωργία και στα τρόφιμα*. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
- Κίντζιος, Σ. (1994). *Επιχειρηματική ιστοκαλλιέργεια*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης.
- Κιτσοπανίδης, Γ. (1984). *Γεωργική λογιστική και οικονομική ανάλυση: με αρχές και εφαρμογές γεωργικής εκτιμητικής*.
- Κιτσοπανίδης, Γ. (2007). *Γεωργική λογιστική και εκτιμητική*. Αθήνα: Εκδόσεις Ζήτη.
- Λαμπριανίδης, Λ. (επιμ.) (2005). *Η επιχειρηματικότητα στην Ευρωπαϊκή ύπαιθρο: η περίπτωση της Ελλάδας*. Αθήνα: Πατάκης.
- Λιανός, Θ. (2016). *Αγροτική Οικονομική: Θεωρία και πολιτική*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Μάλλιαρης, Π. (2012). *Εισαγωγή στο μάρκετινγκ* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης.
- Νικολαΐδης, Ε. (2010). *Γεωργία, Περιβάλλον, Διατροφή*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Νιφορόπουλος, Κ. & Παπαδημητρίου, Γ. (2017). *Φορολογικός και λογιστικός σύμβουλος του αγρότη*. Αθήνα: Ριόλος.

- Παπαγεωργίου, Κ. (2015). *Βιώσιμη συνεταιριστική οικονομία*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης.
- Παπαδάκης, Σ. (2018). *Συσκευασία τροφίμων* (2η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Τζιόλα.
- Πολυράκης, Γ. (2003). *Περιβαλλοντική γεωργία*. Αθήνα: Ψύχαλος.
- Σέμος Α. Β. (2011). *Ευρωπαϊκή Ένωση και κοινή αγροτική πολιτική*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη.
- Σέμος, Α. Β. (2013). *Εισαγωγή στην αγροτική οικονομία: έννοια και εφαρμογές*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη.
- Σιάρδος, Γ. & Κουτσούρης, Α. (2011). *Αειφορική Γεωργία και Ανάπτυξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης.
- Σπαής, Γ. (2013). *Αγροτική Επιχειρηματικότητα: Marketing Αγροτικών Προϊόντων*. Αθήνα: Εκδόσεις Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης.
- Τζανακάκης, Μ. Ε. (1995). *Εντομολογία*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Τσακίρης, Α. Ν. (2011). *Αμπελουργία και οινοποίηση: συμβατική, βιολογική, βιοδυναμική*. Αθήνα: Ψύχαλος.
- Τσακλάγκανος, Α. (2001). *Βασικές αρχές του μάρκετινγκ*. Τόμος Β' (2η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Τσακνής, Γ. (2008). *Διασφάλιση ποιότητας τροφίμων*. Αθήνα: Παπασωτηρίου.
- Τσατσαρέλης, Κ. (2000). *Αρχές μηχανικής κατεργασίας εδάφους*. Θεσσαλονίκη: Γιαχούδη-Γιαπούλη.
- Τσατσαρέλης, Κ. (2006). *Διαχείριση γεωργικών μηχανημάτων*. Θεσσαλονίκη.
- Τσατσαρέλης, Κ. (2012). *Γεωργικοί ελκυστήρες*. Θεσσαλονίκη: Γιαχούδη-Γιαπούλη.
- Χατζημηνάογλου, Ι., Λιαμάδης, Δ. & Αυδή, Μ. (2001). *Εισαγωγή στη Ζωική Παραγωγή*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Γιαχούδη-Γιαπούλη.

B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

- Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. (2013). *Γλωσσάρι*. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/glossari>
- Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (2020). *Οδηγοί Σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του*

N. 4186/2013. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα δεδομένα, προτεραιότητες και προκλήσεις*. Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ ΓΣΕΕ*. Ανάκτηση από <https://protypoekpedeftikonylikon.gr>

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων*. Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ. https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf

Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η εκπαιδευτική διεργασία στην εκπαίδευση ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2020, από <http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf>

Cedefop (2014). *Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα: Συνοπτική περιγραφή*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Cedefop (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Kopnov, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). "Functional analysis and functional maps of qualifications in ECVET context", *The Education and Science Journal*, 20 (6), 90-117. doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117.

Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking vocational education and training standards and employment requirements: An international manual*. European Training Foundation. Retrieved June 9 2020, from https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf

Psifidou, I. (2009). "What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers", *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training*, June 29-July 3 2009, 183-188. Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία

ΦΕΚ 4146/Β/09-09-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.*

ΦΕΚ 3938/Β/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.*

ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020. Νόμος υπ' αρ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.*

- ΦΕΚ 3520/Β/19-09-2019. Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. 40331/Δ1.13521/2019.
Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).
- ΦΕΚ 2440/Β/18-07-2017. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ1/118932/2017.
Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).
- ΦΕΚ 1245/Β/11-04-2017. Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. Κ1/54877/2017.
Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).
- ΦΕΚ 1807/Β/02-07-2014. Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).*
- ΦΕΚ 566/Β/08-05-2006. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. 110998/08-05-2006.
Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων.

Μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Συντακτική ομάδα

Γούλας Χρήστος

Βαρβιτσιώτη Ρένα

Θεοδωρή Ελένη

Καρατράσογλου Μάκης

Μαρκίδης Κωνσταντίνος

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Νάτσης Παναγιώτης

Επιμέλεια σύνταξης

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Το κείμενο συντάχθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» και ειδικότερα της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)» – ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

